

KINOLOŠKI SAVEZ CRNE GORE
KENNEL CLUB OF MONTENEGRO

PRAVILNIK O STRUČNOM RADU

I izdanje

Novo

5

Bar, 2007.

KINOLOŠKI SAVEZ CRNE GORE

PRAVILNIK O STRUČNOM RADU

I izdanje

BAR, 2007

Izdavač:
Kinološki savez Crne Gore

Za izdavača:
Miodrag Vreteničić

Recenzent:
Vojislav Brajović

Bar, 2007

Na osnovu svojih prava u skladu sa odredbama Statuta Kinološkog saveza Crne Gore o nadležnostima Skupština Kinološkog saveza Crne Gore održana dana 15.12.2006. godine u Baru, jednoglasno usvaja i donosi:

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Pravilnik Kinološkog saveza Crne Gore o stručnom radu (u daljem tekstu Pravilnik) je normativni akt Kinološkog saveza Crne Gore (u daljem tekstu KSCG) kojim se regulišu stručna pitanja o radu.

Načela Pravilnika zasnovana su na dugogodišnjem stručnom radu i iskustvima crnogorskih kinologa a u skladu sa odredbama Međunarodne kinološke federacije - Federation Cynologique Internationale (u daljem tekstu FCI).

Član 2.

U stručna pitanja spadaju:

1. gajenje i reprodukcija pasa, ocjenjivanje i evidencija rasnih pasa, podjela na pasminske ispitne grupe
2. osposobljavanje i način rada stručnih lica; kinoloških sudija, sudijskih pripravnika, vodiča i drugih kinoloških radnika
3. rad stručnih organa: stručnih izvjestioca, stručnih komisija, stručnih odbora, stručnih savjeta i zbora sudija

Član 3.

Stručna pitanja razmatraju stručni organi kinoloških organizacija:

1. kod kinoloških društava Stručna komisija
2. kod KSCG-a Stručni odbor sa svojim komisijama

II. GAJENJE I REPRODUKCIJA PASA

Član 4.

Pod načinom gajenja i reprodukcijom podrazumijeva se način uparivanja pasa i kuja s obzirom na njihovo porijeklo.

Parenje je dozvoljeno samo između pasa iste rase koji su upisani u jednu od FCI-a priznatih rodovnih knjiga ili registra. Pod parenjem u srodstvu podrazumijevamo parenje plemenjaka i kuja koji imaju jednog ili više zajedničkih predaka do III generacije. Parenje u srodstvu je zabranjeno. Izuzetno Stručni savjet može dozvoliti parenje u srodstvu, ako za to postoji opravdani razlog i pri tome određuje uslove pod kojima će se ovo parenje izvršiti.

Član 5.

Parenje je dozvoljeno kujama kod lovačkih pasmina za male rase od 12 mjeseci a za ostale od 15 mjeseci do 8 godina. Mužjacima je dozvoljeno parenje sa navršениh 18 mjeseci života. Izuzetno po odluci stručnog odbora može se odstupiti od ovih pravila.

Izuzetno, nadležni organi KSCG mogu dozvoliti parenje u srodstvu ako za to postoji opravdan razlog i pri tome određuju uslove pod kojima će se ovo parenje izvršiti.

KSCG može donositi propise o zabrani parenja pozitivno ocjenjenim psima (kujama) kao disciplinsku mjeru izrečenu odgajivaču - vlasniku. U slučaju promjene vlasnika ova zabrana ostaje na snazi. O kažnjavanju obavjestiti kinološke organizacije.

Član 6.

Kujama se dozvoljava jedno parenje u toku kalendarske godine i osam štenadi u leglu dok ne navrše 3 godine starosti. Posle navršene 3 godine kuje se mogu pripuštati bez ograničenja i broj štenadi u leglu nije ograničen.

Član 7.

U Rodovnu knjigu KSCG-a može se upisati štenad jednog legla ako je vlasnik ženke član kinološke organizacije na teritoriji Crne Gore i ima prebivalište u Crnoj Gori. U Rodovnu knjigu KSCG-a ne može se upisati leglo koje nije oštenjeno na teritoriji Crne Gore.

Svaki pas uzgojen u Crnoj Gori i upisan u Rodovnu knjigu KSCG-a dobiva službeni dokaz porijekla – rodovnik KSCG-a. Obrazac rodovnika mora imati oznaku FCI-a i KSCG-a.

Imena svih pasa iz jednog legla moraju imati isto početno slovo. Ime odgajivačnice je sastavni i nedjeljivi dio imena psa i mora se uvijek potpuno navoditi uz ime psa.

III. OCJENJIVANJE PASA

Član 8.

Cilj ocjenjivanja je da se psi na osnovu tjelesne građe (ocjenjivanje oblika) i radnih osobina (ocjenjivanje rada) razvrstaju po kvalitetu.

Oblik i rad mogu ocjenjivati samo kinološke sudije.

Član 9.

Psi se ocjenjuju na kinološkim manifestacijama.

Izuzetno se može vršiti i pojedinačno ocjenjivanje kuja koje su u estrusu. Za pojedinačno ocjenjivanje kuja, ocjena važi godinu dana. Pojedinačno se može ocijeniti kuja samo jedanput.

Član 10.

Psi se mogu ocjenjivati prvi put kada navršše 9 mjeseci starosti a u starosti od 3 do 9 mjeseci nakon pregleda psa umjesto ocjene upisuje se određena kritika. Na uzgojnim smotrama psima sa pozitivnom ocjenom eksterijera ne može se zabraniti parenje.

Član 11.

Mužjaci i ženke se ocjenjuju odvojeno i takmiče za osvajanje kandidatura za nacionalne i međunarodne prvake posebno za ženke i posebno za mužjake.

Na izložbama se psi dijele i ocjenjuju u sledećim razredima:

1. RAZRED ŠTENADI za pse od 3 – 6 mjeseci
2. RAZRED NAJMLAĐIH za pse od 6 – 9 mjeseci
3. RAZRED MLADIH za pse od 9 – 18 mjeseci
4. RAZRED INTERMEDIJA za pse od 15 – 24 mjeseci
5. RAZRED ZRELIH za pse iznad 15 mjeseci
6. RAZRED RADNIH PASA za pse iznad 15 mjeseci s priznatim položenim ispitom
7. RAZRED ŠAMPIONA za pse koji su u ljepoti postali šampioni
8. RAZRED VETERANA za pse koji su stariji od 8 godina

Organizatori mogu na specijalizovanim izložbama zatražiti od KSCG-a uvođenje i drugih razreda kao i takmičenje van konkurencije.

U razred radnih mora se priložiti kopija formulara propisanog od FCI-a koji sadrži potrebnu potvrdu od strane nacionalnog saveza zemlje u kojoj vlasnik psa ima stalno mjesto prebivališta.

U razred šampiona može se upisati pas koji je nacionalni ili internacionalni šampion zemlje koja je članica FCI-a ili ima ugovorno – partnerski odnos sa FCI.

Pored navedenih razreda psi se na kinološkim manifestacijama mogu svrstavati u sledeće grupe:

PAR koji se sastoji od dva psa iste rase na dan izložbe pozitivno ocijenjeni, različitog pola i svojina istog vlasnika

ODGAJIVAČKA GRUPA koja se sastoji od najmanje 3 psa od istog legla od jedne kuje ili 5 pasa od jedne kuje iz različitih legala istog ili raznih vlasnika i koji su na dan izložbe pozitivno ocijenjeni

Organizatori mogu na specijalizovanim izložbama zatražiti od KSCG-a uvođenje i drugih grupa

Član 12.

Ocjenjivanje pasa vrši se prema važećim standardima FCI-a.

U razredima štenadi i najmlađih pasa na ocjenskoj listi nakon opisa psa umjesto ocjene stavlja se jedna od kritika: 'vrlo perspektivan', 'perspektivan', 'zadovoljava', 'ne zadovoljava'. U ovim razredima psi se razvrstavaju od 1 – 4.

U ostalim razredima dodjeljuje se sledeće ocjene: 'odličan', 'vrlodobar', 'dobar' i 'nedovoljan'. Obavezno je razvrstavanje u svakom razredu od 1 – 4 ukoliko je pas ocijenjen najmanje ocjenom vrlodobar.

Sudije ocjenjuju oblik prema sledećim definicijama:

ODLIČAN – dobija pas koji predstavlja gotovo idealni tip svoje pasmine, skladne i besprekorne građe i kondicije

VRLODOBAR – dobija pas koji u velikoj mjeri i u najvažnijim karakteristikama rase odgovara tipu i u kojeg je anatomska garđa i kondicija skoro besprekorna

DOBAR – dobija pas koji ima lakši broj konstitucijskih mana ali je u tipu rase

NEDOVOLJAN – dobija pas koji ima teške konstitucijske mane ili je atipičan

Pas ocijenjen ocjenom **NEDOVOLJAN** isključuje se iz priploda što se unosi u zapisnik i dokumenta a na rodovniku se vidnim slovima stavlja klauzula **ZABRANJENO PARENJE**.

Psi iz prethodnog stava ne upisuju se u Rodovnu knjigu, odnosno brišu se iz iste.

IV. KINOLOŠKE MANIFESTACIJE

Član 13.

Kinološke manifestacije organizuju kinološke organizacije. One imaju javni karakter.

Manifestacije imaju zaštitu KSCG-a a time i FCI-a.

Kinološke manifestacije mogu biti:

1. manifestacije za ocjenjivanje oblika pasa
2. manifestacije za ocjenjivanje rada pasa

Manifestacije za ocjenjivanje rada pasa dijele se na:

1. manifestacije radne lovne kinologije
2. manifestacije sportske radne kinologije

Član 14.

Po namjeni kinološke manifestacije mogu biti:

1. SMOTRE
2. UZGOJNE SMOTRE
3. IZLOŽBE
4. ISPITI
5. UTAKMICE
6. PROPAGANDNE MANIFESTACIJE

Smotra je manifestacija na kojoj se ocjenjuje oblik psa, anatomska građa, narav (karakter) i stepen tipičnosti za dotičnu pasminu propisanu standardom.

Uzgojna smotra je manifestacija na kojoj se ocjenjuje uzgojna vrijednost svakog psa posebno.

Izložba je manifestacija na kojima se na osnovu skladnosti tjelesne građe i karaktera psa sprovodi takmičenje u ljepoti uz dodjeljivanje kandidatura i eventualnih nagrada.

Ispit je manifestacija na kojoj se provjerava stepen radne sposobnosti na osnovu urođenih osobina pasa, prema odredbama posebnih pravilnika.

Utakmica je manifestacija na kojoj se pored provjeravanja urođenih osobina, provjerava sposobnost i pripremljenost i vrši ocjenjivanje obučениh pasa u radu, prema odredbama posebnih pravilnika.

Propagandna priredba je manifestacija koja se održava u cilju popularizacije kinologije i na ovim manifestacijama se ne vrši ocjenjivanje pasa.

Član 15.

Po značaju kinološke manifestacije dijele se na:

LOKALNE MANIFESTACIJE – smotre, uzgojne smotre i ispiti koji priređuju kinološka društva. Obaveza organizatora je da se manifestacije moraju prijaviti KSCG-u

NACIONALNE MANIFESTACIJE – izložbe i utakmice odobrene od KSCG-a

MEĐUNARODNE MANIFESTACIJE – izložbe i utakmice odobrene od FCI-a na predlog KSCG-a

Kinološka društva prijavljuju svoje manifestacije KSCG-u najkasnije do 01. novembra za narednu godinu. KSCG dostavlja odobrene manifestacije najkasnije do 31. decembra.

Član 16.

Stručni savjet će odobrene manifestacije dostaviti Upravnom odboru na verifikaciju a zatim kinološkim društvima kojima su odobrene nacionalne i međunarodne manifestacije dostaviti opšte i jedinstvene propozicije. KSCG određuje kinološke sudije za sve savezne i međunarodne manifestacije na predlog organizatora koji je blagovrijemeno stigao u KSCG. Kinološke sudije dužne su da se

odazovu pozivu (osim bolesti i smrtnog slučaja), u suprotnom protiv njih će biti pokrenuti disciplinski postupak.

Organizator je dužan da poslije svake manifestacije dostavi ocjene svih ocijenjenih pasa KSCG-u a sa nacionalnih i međunarodnih manifestacija 2 službena kataloga najkasnije 8 dana poslije završetka manifestacije.

Na svim manifestacijama KSCG određuje svoje delegate koji obavezno tumače Pravilnik o stručnom radu KSCG-a i isti moraju biti iskusne kinološke sudije.

Delegati su obavezni da pismeno obavijeste KSCG o svojim zapažanjima.

Član 17.

Za međunarodne manifestacije primjenjuju se odgovarajući pravilnici FCI-a. (Prilog 1).

Za nacionalne manifestacije primjenjuje se Pravilnik o stručnom radu KSCG-a.

Član 18.

Na nacionalnim i međunarodnim manifestacijama psi se svrstavaju saglasno poglavlju III Član 11.

Pas se može prijaviti u samo jedan od razreda.

Član 19.

Na nacionalnim izložbama dodjeljuju se kandidature za zvanične titule.

Na nacionalnim izložbama dodjeljuje se kandidatura za Prvaka Crne Gore u ljepoti – **CAC CG** u razredu zrelih, intermedija, radnih i šampiona kao i **R.CAC CG** u razredu zrelih, intermedija i radnih. Isti nazivi se dodjeljuju i na međunarodnim izložbama. Svi odlično ocijenjeni psi u ovim razredima konkurišu za ove titule.

Psi razvrstani u razred mladih konkurišu za naziv **JCAC**. Ostali psi u razredu mladih se kategorišu: drugi u razredu mladih, treći u razredu mladih i četvrti u razredu mladih sto se pismeno konstatuje u ocjenjivačkom listiću ali se ne upisuje u rodovnik.

Sve kandidature dodjeljuju se posebno za mužjake posebno za ženke.

Za prvaka rase BOB konkurišu svi psi koji su u razredu zrelih, intermedija, radnih i šampiona dobili CAC kao i prvi u razredu veterana i iz razreda mladih psi koji su dobili JCAC.

Psi iz grupe parova i odgajivačkih grupa moraju prethodno na istoj izložbi biti ocijenjeni u jednom od predviđenih razreda. Prijave za parove i odgajivačke grupe podnose se uz redovnu prijavu za izložbu, ali ukoliko organizator predvidi mogu se podnijeti i u vrijeme trajanja izložbe.

Član 20.

Rad pasa ocjenjuje se prema međunarodnim i nacionalnim pravilnicima koji postoje za pojedine pasmine ili pasminske grupe.

Rad pasa ocjenjuju ovlašćeni kinološki sudija, odnosno komisija za rad pasa, na osnovu Pravilnika KSCG o stručnom radu za pojedine grupe. Na nacionalnim ispitima obavezno je da ocjenjuju dvojica sudija a na međunarodnim trojica od kojih je poželjno da jedan bude iz inostranstava.

Na ispitima i utakmicama mogu učestvovati samo psi koji imaju pozitivnu ocjenu u eksterijeru.

Član 21.

Za postignuti uspjeh na manifestacijama u obliku i radu mogu se dodjeljivati: plakete, pehari, rozete, vrijednosni predmeti i drugo. Novčane nagrade ne mogu se dodjeljivati.

Prije početka manifestacije organizator je dužan da objavi da li će

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

se i koje vrste nagrada dodjeljivati, a za nacionalne i međunarodne manifestacije ovo obavezno saopštava u katalogu izložbe. Nagrade za odgajivačke grupe dodjeljuju se isključivo odgajivaču.

Član 22.

Naziv međunarodnog, odnosno nacionalnog šampiona dobija pas kome je na međunarodnim odnosno saveznim manifestacijama dodijeljen predviđeni broj kandidatura za Šampiona i koji ispunjava i druge uslove u ovom i međunarodnom pravilniku.

Pas može postati: **Šampion u ljepoti, Šampion u radu, Apsolutni šampion.**

Za dodjeljivanje kandidatura CACIB i CACIT tj naziv za kandidata za međunarodnog Prvaka u ljepoti i za međunarodnog prvaka u radu primjenjivaće se Pravilnik FCI.

Član 23.

Mladi šampion Crne Gore u ljepoti (JMNE CH) može postati pas koji je osvojio tri puta JCAC kod najmanje dvoje različitih sudija. Jedan JCAC može biti zamijenjen kandidaturom CAC pod uslovom da je pas stekao prije navršenih 18 mjeseci života.

Član 24.

Veteran šampion Crne Gore u ljepoti (JMNE CH) može postati pas koji je osvojio dva puta prvo mjesto u razredu veterana kod dvoje različitih sudija.

Član 25.

Šampion Crne Gore u ljepoti (MNE CH) može postati pas:

- za pse koji podliježu ispitu u radu tri kandidature CAC kod dvoje različitih sudija i položenu utakmicu za ptičare, ispit urođenih osobina za goniče, jamare, jazavičare, retrievere i španijele i IPO 1 za službene pse
- za pse koji ne podliježu ispitu u radu četiri kandidature CAC kod troje različitih sudija

U oba slučaja šampionska titula može se dodijeliti psu ako je prošlo najmanje šest mjeseci od prvog do zadnjeg dodjeljivanja CAC-a.

Član 26.

Šampion Crne Gore u radu (MNE CH T) može dobiti pas koji je osvojio najmanje dvije kandidature CACT u Crnoj Gori kod dvoje različitih sudija i da ima ocjenu u eksterijeru najmanje: vrlo dobar.

Član 27.

Apsolutni šampion Crne Gore (MNE CH B. T.) može dobiti pas koji je Šampion Crne Gore u radu i ljepoti.

Član 28.

Žalbe na ocjenu na nacionalnim i lokalnim manifestacijama dozvoljena je samo kada pas dobije ocjenu: nedovoljan ili kada organizator ili sudija načine formalnu grešku.

Žalba se podnosi odmah na manifestaciji uz uplatu kaucije koju odredi organizator. Žalba se uručuje komisiji za žalbe. Komisija za žalbe sastoji se od tri člana od kojih najmanje dvojica moraju biti sudije. Žalba se rješava u toku manifestacije.

Ako komisija za žalbe riješi žalbu pozitivno kaucija se vraća, u protivnom je zadržava organizator.

Poslije završetka kinološke manifestacije žalba se ne prima.

V. EVIDENCIJA RASNIH PASA

Član 29.

Evidencija pasa su knjige (ili kartoni) u koju se unose podaci o rasnoj pripadnosti psa, porijeklu, urođenoj i odgajivačkoj vrijednosti.

Evidencije su sledeće:

- 1. EVIDENCIJE PRIJAVE PARENJA**
- 2. EVIDENCIJA PRIJAVE LEGALA**
- 3. RODOVNA KNJIGA**
- 4. EVIDENCIJA PLEMENJAKA**
- 5. EVIDENCIJA MEĐUNARODNIH I SAVEZNIH ŠAMPIONA**
- 6. EVIDENCIJA ZAŠTIĆENIH ODGAJIVAČNICA**
- 7. EVIDENCIJA PASA SA USLOVNIM RODOVNIKOM**

Član 30.

Evidencija o leglu se ostvaruje preko potvrde o parenju. Potvrda o parenju sadrži: ime mužjaka, ime ženke, datumi štenjenja, broj njihovih upisa, naziv rase, datum njihovog parenja, orijentacioni datum štenjenja i svojeručne potpise vlasnika mužjaka i ženke čijim se popisom potvrđuje da je parenje kako je navedeno stvarno i izvršeno, kao i da pareni psi nijesu u srodstvu.

Član 31.

Evidencija prijave legla je hronološka dokumentacija legala oštenjenih na teritoriji Crne Gore čiji su roditelji upisani u rodovne knjige.

U evidenciju prijave legla unose se štenad na osnovu prijave parenja.

Odgajivači su dužni da prijave leglo u roku od tri meseca od dana štenjenja.

Po isteku od tri meseca prijava se ne uzima u obzir osim u izuzetnim slučajevima uz odobrenje Stručnog odbora KSCG-a.

Prijava legla mora biti evidentirana i ona mora sadržati:

1. imena roditelja sa podacima o upisu, datumom štenjenja i ocjenama u obliku i radu kao i podaci o šampionskim poveljama
2. pasminu (rasu)
3. datum parenja i datum štenjenja
4. broj svih oštenjenih štenaca odvojenih po polu
5. broj mrtvih, uginulih, i uništenih štenaca odvojenih po polu
6. broj živih štenaca u leglu odvojenih po polu
7. imena živih štenaca sa opisom
8. ime i adresa odgajivača

Prijava legla mora biti ovjerena od strane kinološkog društva, čime se potvrđuje vrijednost upisanih podataka.

Član 32.

Odgajivači pasa pri upisu legla u evidenciju legla dobijaju **rodovnik** kao potvrdu o porijeklu i rasnoj pripadnosti šteneta.

Ovaj dokument ovjerava KSCG.

Član 33.

Psima rase Crnogorski planinski gonič koji ne ispunjavaju neke uslove tako da ne mogu dobiti rodovnik može se izdati **uslovni rodovnik** na osnovu propisa i kriterijuma iz ovog Pravilnika.

Uslovni rodovnik izdaje se na osnovu predloga komisije od najmanje dva člana koji moraju biti sudije za navedenu rasu.

Uslovni rodovnik je istovjetan sa rodovnikom samo što na naslovnoj strani mora jasno biti ispisano CGUR.

Psi sa uslovnim rodovnikom ne mogu učestvovati za kandidature.

Član 34.

Parenje između pasa sa rodovnikom i uslovnim rodovnikom je dozvoljeno. Njihova štenad dobijaju rodovnik ukoliko imaju poznate četiri generacije. U suprotnom dobijaju uslovni rodovnik.

Prilikom parenja vlasnik kuje ili plemenjaka sa uslovnim rodovnikom dužan je da upozna vlasnika drugog psa partnera o imanju uslovnog rodovnika.

Član 35.

Ukoliko je ženka parena u inostranstvu leglo će biti priznato samo ako je priplodnjak upisan u Rodovnu knjigu zemlje koja je član FCI-a.

Odnos između vlasnika mužjaka i vlasnika oplođene ženke reguliše se međusobnim ugovorom. Ukoliko ugovor ne postoji primjenjivaće se Pravilnik FCI koji je donijet na Skupštini u Monaku 1943 godine (Prilog broj 3).

Član 36.

Odgajivačem se smatra vlasnik kuje u vrijeme njenog parenja.

Član 37.

Imena štencima daju odgajivači.

Imena štenadi iz istog legla moraju da imaju isto početno slovo i mogu se sastojati od jedne riječi.

Vlasnici odgajivačnica dužni su da uz ime dodaju ime odgajivačnice ispred ili iza.

KSCG je dužan da imena koja iz bilo kojih razloga ne odgovaraju zamijeni drugim, ukoliko odgajivač uprkos upozorenju to ne uradi. Imena se ne mogu menjati ali uz zvanično ime može dodati i drugo ukoliko vlasnik želi i ono se upisuje u zagradi.

Član 38.

Upis u evidenciju prijave legla može se uskratiti u sledećim slučajevima:

1. psima čiji jedan ili oba roditelja u vrijeme parenja nisu ispunjavali uslove za upis u rodovnu knjigu
2. psima iz legla kod kojih su jedan ili oba roditelja dobili negativnu ocjenu
3. psima čiji su vlasnici kažnjeni zbog nesportskog ponašanja na kinološkim manifestacijama dok traje kazna

Član 39.

Poslije uginuća vlasnik je dužan da obavijesti svoje kinološko društvo radi evidencije uginuća ili nestanka.

Vlasnik uginulog psa ili šteneta kome je izdat rodovnik dostavlja ga kinološkom društvu koja ga poništava na taj način što na njemu stavi pečat poništeno i probuši rodovnik po sredini. Ovako poništen rodovnik može se po zahtjevu vratiti vlasniku.

Član 40.

Rodovna knjiga (MNE) je matična evidencija pasa i u nju se upisuju sva štenad oštenjena na teritoriji Crne Gore.

U Rodovnu knjigu se upisuju sledeći podaci:

1. broj upisa u rodovnu knjigu (MNE)
2. naziv pasmine
3. datum štenjenja i pol šteneta
4. boja i oznake dlake
5. ime i adresa odgajivača
6. preci (IV generacije)
7. ime vlasnika

U Rodovnu knjigu biti će upisani pojedinačni psi ako je dokazano njihovo porijeklo važećim rodovnikom iz zemalja članica FCI-a ili rodovnika zemlje koju priznaje FCI.

Pri nostrifikaciji obavezno je donijeti original exportni rodovnik ili izvorni rodovnik ukoliko zemlja iz koje pas potiče ne izdaje eksportne rodovnice.

Član 41.

Pri uvođenju u Rodovnu knjigu pas dobija broj koji predstavlja deo njegovog imena i koji se pored punog imena pasmine mora navesti pri svakom javnom imenovanju psa.

Rodovnik nema važnost bez pečata i potpisa generalnog sekretara KSCG-a.

Upisivanje ocjene u Rodovnik vrši vlasnik na kinološkim manifestacijama.

Član 42.

Vođa Rodovne knjige mora biti kinološki sudija.

Član 43.

Radi zaštite svojih prava odgajivači mogu dati imena svojim odgajivačnicama koje prijavljuju KSCG-u. Zaštitu odgajivačnice može tražiti i pravno lice.

Prijava koja se dostavlja KSCG-u mora obuhvatiti osnovne podatke o dogajivaču, pasmine koje gaji, podaci o najmanje dvije kuje u vlasništvu odgajivača i tri eventualna imena odgajivačnice.

Član 44.

KSCG prijavljuje upis FCI-u, koji poslije provjere priznaje i registruje odgajivačnicu. Naknada troškova za registrovanje odgajivačnice se plaća FCI-u preko KSCG-a.

Kada rješenje o odgajivačnici postane pravosnažno, KSCG izdaje potvrdu o zaštiti odgajivačnice molioocu i odgajivačnicu upisuje u spisak zaštićenih odgajivača.

Zaštićena odgajivačnica i njeno ime ne mogu da budu izmijenjeni, ustupljeni ili prenijeti na drugo lice, osim putem testamenta ili zakonskog naslednika.

VI. FCI ISPITNE GRUPE

Član 45.

Psi su podeljeni u 10 FCI grupa i 40 sekcija. Te grupe i sekcije su sledeće:

I - grupa - PASTIRSKI PSI I PSI TJERAČI STOKE
(OSIM ŠVAJCARSKIH PASTIRSKIH PASA)

Sekcija 1. Ovčarski psi

Sekcija 2. Psi tjerači stoke (osim švajcarskih pastirskih pasa)

II - grupa - PINČERI I ŠNAUCERI - MOLOSI I ŠVAJCARSKI PASTIRSKI PSI

Sekcija 1. Pinčeri i Šnauveri

Sekcija 2. Molosi

Sekcija 3. Švajcarski pastirski psi

III - grupa - TERIJERI

Sekcija 1. Visokonogi terijeri

Sekcija 2. Niskonogi terijeri

Sekcija 3. Terijeri tipa bul

Sekcija 4. Patuljasti terijeri

IV - grupa - JAZAVIČARI

V - grupa - ŠPIC TIP I PRIMITIVNI TIP PASA

Sekcija 1. Nordijski psi za vuču sanki

Sekcija 2. Nordijski lovački psi

Sekcija 3. Nordijski pastirski i psi čuvari

Sekcija 4. Evropski špicevi

Sekcija 5. Azijski špicevi i srodne rase

Sekcija 6. Osnovni tip (pra tip)

Sekcija 7. Primitivni tip - lovački psi

VI - grupa - GONIČI I TRAGAČI PO KRVI

Sekcija 1. Goniči

Sekcija 2. Tragači po krvi

Sekcija 3. Srodne rase

VII - grupa - PTIČARI

Sekcija 1. Kontinentalni ptičari

Sekcija 2. Britanski i irski ptičari

VIII - grupa - RETRIVERI, CUNJAVCI I PSI ZA VODU

Sekcija 1. Retriveri (Aporteri)

Sekcija 2. Cunjavci

Sekcija 3. Psi za vodu

IX - grupa - PSI ZA PRATNJU I RAZONODU

Sekcija 1. Bišoni i pripadajuće rase

Sekcija 2. Pudle

Sekcija 3. Mali belgijski psi

Sekcija 4. Golokoži psi

Sekcija 5. Tibetanski psi

Sekcija 6. Čivava

Sekcija 7. Engleski španijeli za društvo

Sekcija 8. Japanski španijel i pekinezer

Sekcija 9. Kontinentalni patuljasti španijeli

Sekcija 10. Kromforlender

Sekcija 11. Mali molosoidi

X - grupa - HRTOVI

Sekcija 1. Hrtovi duge dlake ili sa resama

Sekcija 2. Hrtovi oštne dlake

Sekcija 3. Hrtovi kratke dlake

VII. KINOLOŠKE SUDIJE

Član 46.

Kinološki sudija je lice koji KSCG, poslije položenog ispita i staža, ovlašćuje za ocjenjivanje pasa.

Kinološki sudija mora biti upisan u spisak sudija kod KSCG-a.

Za ocjenjivanje u inostranstvu obavezna je saglasnost KSCG-a.

Inostrane sudije mogu suditi na kinološkim manifestacijama u Crnoj Gori na osnovu Pravilnika FCI.

Inostrane sudije mogu biti upisane u spisak sudija kod KSCG-a ako imaju privremeni boravak u Crnoj Gori i dozvolu matičnog saveza za ocjenjivanje u Crnoj Gori.

Po obavljenom ocjenjivanju u inostranstvu kinološki sudija je dužan da u roku od 15 dana podnese izvještaj sa priredbe na kojoj je učestvovao.

Član 47.

Kinološke sudije se dijele na sudije za ocjenjivanje:

1. Oblika – koji ocjenjuje oblik psa jedne pasmine ili pasminske grupe
2. Rada – koji ocjenjuje rad jedne pasmine ili pasminske grupe
3. Oblika i rada – koji ocjenjuju oblik i rad pasmina ili pasminskih grupa

A) RAD LOVAČKIH PASA

Kinološki sudija koji je položio ispit za rad ptičara može ocjenjivati prema odgovarajućim pravilnicima:

- a) rad ptičara
- b) rad španijela
- c) rad retrivera
- d) rad tragača po krvi

Kinološki sudija koji je položio ispit za rad jamara može ocjenjivati prema odgovarajućim pravilnicima:

- a) rad jamara
- b) rad tragača po krvi

Kinološki sudija koji je položio ispit za rad goniča može isključivo ocjenjivati rad goniča.

B) RAD NELOVAČKIH RASA

- a) rad službenih pasmina
- b) rad ovčarskih pasa
- c) rad lavinskih pasa
- d) rad ostalih radnih pasa

Član 48.

Poslije položenog ispita za kinološkog sudiju (za oblik i rad) i dva sudijska staža kinološki sudija stiče naziv 'Međunarodni kinološki sudija'.

Kinološki sudija je dužan da prvo položi ispit za oblik rasa pasa za koje ocjenjuje rad.

Član 49.

Kinološke sudije mogu ocjenjivati na kinološkim manifestacijama samo uz odobrenje odgovarajućih saveza.

Član 50.

Kinološki sudija i sudijski pripravnik moraju biti članovi kinološke organizacije.

Inostrani državljani mogu biti sudijski pripravnici i polagati ispit za kinološkog sudiju pred ispitnom komisijom KSCG-a ako imaju stalno ili privremeno boravište u Crnoj Gori. Oni mogu ocjenjivati na priredbama u organizaciji KSCG-a.

Građani Crne Gore mogu obavljati pripravnički staž i polagati ispit u inostranstvu samo uz dozvolu KSCG-a.

Kinološke sudije koje su položile ispit u inostranstvu a stekli su crnogorsko državljanstvo, ne mogu se direktno upisati u registar sudija KSCG-a, već su obavezne polagati ispit pred ispitnom komisijom KSCG-a.

Član 51.

Ispitne tj. FCI grupu za polaganje sudijskog ispita navedene su u članu 45. ovog Pravilnika.

Sudijski pripravnik može da se prijavi za jednu, više ili sve pasmine ispitne grupe koju sam izabere.

Sudijski pripravnik koji je već kinološki sudija može prijaviti drugu ispitnu grupu (po izboru), samo onda ako je položio sve rase pasa iz ispitne grupe za koju je kinološki sudija.

Sudijski pripravnik koji je već kinološki sudija može polagati samo jednu ispitnu grupu u toku jedne godine.

Član 52.

Sudijski pripravnik može polagati ispit za cijelu grupu bez obzira da li je na stažiranju upoznao sve rase, ali je dužan da upozna sve rase koje su navedene u prilogu 4 ovog Pravilnika I da stažira prilikom ocjenjivanja.

Član 53.

Sudijski pripravnik može istovrijemeno biti:

- a) u jednoj ispitnoj grupi za oblik i rad, ili samo za oblik ili samo za rad.
- b) u jednoj ispitnoj grupi za oblik u drugoj ispitnoj grupi za rad

Član 54.

Prijavu za sudijskog pripravnika za kinološkog sudiju podnosi KSCG-u kinološko društvo.

Prijava mora da sadrži:

- lične podatke
- ispitnu grupu ili pasminu za koju želi da postane sudija
- vrsta sudije (za oblik, rad ili za oblik I rad)
- aktivnost u kinološkom društvu
- školska ili stručna sprema (najmanje SSS)
- znanje stranog jezika

Kinološko društvo je dužno da uz prijavu priloži mišljenje o moliocu u pogledu zainteresovanosti, aktivnosti i moralnih kvaliteta.

Molbu rješava Stručni odbor KSCG-a i o tome obavještava kinološko društvo. Na ovu odluku moguća je žalba Upravnom odboru KSCG-a u roku od 15 dana. Odluka Upravnog odbora KSCG-a je konačna.

Član 55.

Pripravnički staž za sudijske pripravnike traje najmanje jednu godinu a najviše tri.

Pripravnički staž se računa od dana donošenja odluke Stručnog odbora KSCG-a.

Za vrijeme stažiranja sudijski pripravnik je obavezan da proučava pasminu ili pasminsku grupu za koju se prijavio i aktivno sudjeluje prilikom ocjenjivanja i pri tom je obavezan:

- sudija za oblik, na 5 međunarodnih manifestacija u Crnoj Gori bude sekretar ringa u ringu gdje se ocjenjuje pasmina ili pasminska grupa za koju se prijavio i na 5 izložbi bilo kojeg karaktera (međunarodna, nacionalna ili specijalka) u Crnoj Gori i ili inostranstvu obavi sudijski staž kod najmanje trojice sudija
- sudija za rad, najmanje na tri utakmice u Crnoj Gori i inostranstvu mora obaviti sudijski staž i pored toga da izvede na utakmicu jednog psa koga je sam obučio i sa njim postigao pozitivnu ocjenu

Član 56.

Kinološka društva prijavljuju organizatorima manifestacije pisanim putem sudijske pripravnike najmanje 15 dana prije održavanja manifestacije. Bez ovog postupka kinološki sudija ne može ovjeriti staž pripravniku.

Potvrde o sudjelovanju sudijskog pripravnika na manifestaciji izdaje KSCG i one su validne samo ako su ovjerene od strane organizatora i kinološkog sudije.

U potvrdi sudija upisuje mišljenje o pokazanom uspjehu sudijskog pripravnika na priredbi.

Sudija može udaljiti pripravnika ako ovaj ne postupa po zahtjevima sudije, ako napušta ocjenjivanje, ako se protivi odlukama sudije, ako dolazi u sukob sa vlasnicima pasa ili sa gledaocima. Sudija je dužan da prethodno opomene pripravnika o njegovom ponašanju a tek u ponovljenom slučaju da ga udalji iz ocjenjivačkog kruga.

Već izdatu potvrdu organizator ili sudija ne mogu proglasiti nevažećom.

Član 57.

Na priredbama za vrijeme stažiranja (ocjenjivanja) sudijski pripravnik je obavezan da prisustvije ocjenjivanju od početka do kraja, u protivnom se stažiranje ne priznaje.

Pripravnik za oblik mora u prisustvu kinološkog sudije sam ocijeniti najmanje 3 psa na jednoj priredbi a za rad onoliko koliko je potrebni min. za održavanje utakmice.

Član 58.

Po ispunjavanju uslova iz člana 55. ovog Pravilnika sudijski pripravnik se prijavljuje za polaganje ispita KSCG-u, koji određuje datume polaganja.

Ispit za kinološkog sudiju sadrži: teorijski i praktični dio.

Član 59.

Teorijski i praktični dio sudijskog ispita za ocjenjivanje oblika pasa polaže se po posebnom programu (Prilog ovog Pravilnika).

Na praktičnom dijelu kandidat pred komisijom ocjenjuje oblik 3-5 pasa pasmine ili grupe za koju polaže ispit.

Lice koje je prvi put postalo sudija za oblik mora da stažira još na dvije kinološke priredbe, prije nego što počne samostalno da ocjenjuje.

Član 60.

Teorijski i praktični dio sudijskog ispita za ocjenjivanje rada pasa polaže se po posebnom programu (Prilog ovog Pravilnika).

Član 61.

KSCG obrazuje ispitne komisije.

Ispitna komisija se sastoji od troje kinoloških sudija od kojih najmanje dva moraju imati ispit za pasminu ili pasminsku grupu za koju polaže kandidat.

Ispitna komisija vodi zapisnik.

KSCG je dužan da obavijesti kandidate o datumu, mjestu i vremenu održavanja ispita min. 15 dana prije održavanja ispita.

Član 62.

Kinološki sudija može u intervalu od jedne godine polagati ispit najviše dva puta. Ako u tom roku kandidat ne položi gubi zvanje sudijskog pripravnika za prijavljenu pasminu odnosno pasminsku grupu.

On se može ponovo prijaviti za sudijskog pripravnika poslije iteka 6 mjeseci od poslednjeg polaganja, s tim što će se smatrati da uopšte nije bio sudijski pripravnik.

Član 63.

Ako ovlašćeni kinološki sudija želi da postane sudija za oblik još za neku drugu ispitnu grupu ili pasminu prijavljuje se KSCG-u.

Obavezan je da obavi tri praktična staža kod najmanje dvojice sudija da bi polagao novu ispitnu grupu ili pasminu.

Sudija koji je već položio rad za jednu pasminsku grupu i želi postati sudija za rad za drugu pasminsku grupu obavezan je da stažira dvije utakmice da bi polagao ispit za novu grupu.

Član 64.

Oblik pasa ocjenjuje sudija pojedinac. On samostalno donosi odluke i ocjene, na osnovu ovog Pravilnika a u skladu sa standardima koji su priznati od FCI-a.

Rad pasa ocjenjuje jedan ili više kinoloških sudija, na osnovu Pravilnika FCI.

Sudija može ocjenjivati samo pse za koji ima položen ispit. U slučaju da određeni sudija ne dođe na ocjenjivanje, priređivač može odrediti drugog sudiju u dogovoru sa delegatom KSCG-a.

Sudija ne može ocjenjivati niti sudjelovati pri ocjenjivanju vlastitih pasa.

Član 65.

Funkcija sudije prestaje po želji samog sudije, brisanja iz članstva KSCG-a tj. ukoliko tri uzastopne godine ne plati sudijsku članarinu KSCG-u, na osnovu disciplinske odluke i u slučaju smrti.

Disciplinsku odluku o isključenju donosi disciplinski sud KSCG-a.

Žalba se podnosi Upravnom odboru KSCG-a koji može donijeti jednu od sledećih odluka: usvojiti predlog o isključenju ili vratiti predmet na ponovno razmatranje.

Sudije koje po svom zahtjevu a bez disciplinske krivice su brisani sa spiska sudija mogu uz molbu Upravnom odboru KSCG-a biti vraćeni u spisak sudija.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

Kinološka društva i pasminski klubovi dužni su da striktno primenjuju ovaj pravilnik na čitavoj teritoriji Crne Gore.

Član 67.

Za tumačenje ovog Pravilnika nadležan je Upravni odbor KSCG-a.

Član 68.

Izmjene i dopune ovog pravilnika donosi Skupština KSCG-a.

Član 69.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju da važe svi propisi koji regulišu stručna pitanja a nisu sa njim u skladu.

FCI SISTEMATIKA RASA

GRUPA I

OVČARSKI PSI I PSI TERAČI STOKE (OSIM ŠVAJCARSKIH PASTIRSKIH PASA)

Sekcija 1: OVČARSKI PS

	CACIB	RADNI ISPIT
1. AUSTRALIJA		
Australijski čuvar stada /293/ Australian Kelpie	*	*
2. BELGIJA		
Belgijski ovčar /15/ Chien de Berger Belge		
a) Grenendal - Groenendael	*	*
b) Lakenoa - Laekenois	*	*
c) Malinoa - Malinois	*	*
d) Tervieren - Tervueren	*	*
Šiperki /83/ Schipperke	*	
3. ČEŠKA (SLOVAČKA)		
Češkoslovački vučiji pas /332/ Ceskoslovensky Vlcak	*	*
4. HRVATSKA		
Hrvatski ovčar /277/ Croatian Sheepdog	*	
5. NJEMAČKA		
Njemački ovčar /166/ Deutscher Schäferhund	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
6. ŠPANIJA		
Majorški ovčar /321/ Ca de Bestiar - Perro de pastor Mallorquin	*	
a) Kratke dlake - Short haired		
b) Duge dlake - Long haired		
Katalonski ovčar /87/ Gos d'Atura Catala- Perro de Pastor catalan	*	
a) Duge dlake - Long haired		
b) Glatke dlake - Smooth haired		
7. FRANCUSKA		
Boseron /44/ Berger de Beauce (Beauceron)	*	*
a) Crn sa paležima - Black and tan		
b) Harlekin - Harlequin		
Briješki ovčar /113/ Berger de Brie (Briard)	*	*
a) Crn kao škrljajac - Slate		
b) Riđe,siv - Fawn, grey		
Pikardijski ovčar /176/ Berger de Picardie (Berger Picard)	*	*
Pirinjeski ovčar duge dlake /141/ Berger des Pyrenees a poil long	*	*
Pirinjeski ovčar kratke dlake /138/ Berger des Pyrenees a face rase	*	*
8. VELIKA BRITANIJA		
Bradati koli /271/ Bearded Collie	*	
Border koli /297/ Border Collie	*	*

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Škotski ovčar duge dlake /156/ Collie Rough	*	
Škotski ovčar kratke dlake /296/ Collie Smooth	*	
Bobteil/16/ Old English Sheepdog (Bobtail)	*	
Šetlandski ovčar /88/ Shetland Sheepdog	*	
Velški korgi kardigan /38/ Welsh Corgi Cardigan	*	
Velški korgi pembrok /39/ Welsh Corgi Pembroke	*	
9. ITALIJA		
Bergamski pastirski pas /194/ Cane da pastore Bergamasco	*	
Maremano Abručeški ovčarski pas /201/ Cane da Pastore Maremmano-Abruzzese	*	
10. MAĐARSKA		
Komondor /53/ Komondor	*	
Kuvas /54/ Kuvasz	*	
Mudi /238/ Mudi	*	
a) Riđa - Fauve		

- b) Crna - Black
- c) Blu-merl - Blue-merle
- d) Boja pepela - Ashen
- e) Braon - Brown
- f) Bela - White

Puli /55/

Puli

- a) Crna - Black
crn sa neznatnom nijansom rđasto
crvene ili sive boje *
- b) Black with pronounced black mask
- c) riđ sa crnom maskom
Fawn with pronounced black mask
- d) Bijela-bez traga žučkasto-plavičastog šatiranja *
- Pearl-white without any rust-red shade

Pumi /56/

*

Pumi

- a) Različite nijanse sive boje - Grey in different shades
- b) Crn - Black
- c) riđe: osnovna boja, žuta, krem
Fawn: groundcolours red, yellow, cream
- d) Bijeli - White

11. HOLANDIJA

Holandski ovčar /223/

Hollandse Herdershond

- a) kratkoslaki - Short - haired *
- b) dugoslaki - Long - haired *
- c) oštroslaki - Rough - haired *

Sarlosov vučiji pas /311/

*

Saarlooswolfhond

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Holandski kovrdžavi pas /313/ Nederlandse Schapendoes	*	
12. POLJSKA		
Poljski ravničarski (nizijski) ovčar /251/ Polski Owczarek Nizinny	*	
Podhalanski ovčar /252/ Polski Owczarek Podhalanski	*	
13. PORTUGAL		
Portugalski ovčar (Aireski ovčar) /93/ Cão da Serra de Aires	*	
14. SLOVAČKA		
Slovački pastirski pas /142/ Slovensky Cuvac	*	
15. RUSIJA		
Južnoruski ovčar /326/ Ioujnorousskaïa Ovtcharka	*	
16. U.S.A.		
Australian shepherd /342/ Australijski ovčarski pas	*	
<u>Sekcija 2: Psi tjerači stoke (izuzev Švajcarskih pastirskih pasa)</u>		
1. AUSTRALIJA		
Australijski tjerač /287/ Australian Cattle Dog	*	
2. BELGIJA		
Ardenski tjerač /171/ Bouvier des Ardennes	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
3. BELGIJA/FRANCUSKA		
Flandrijski tjerač /191/ Bouvier des Flandres	*	*
4. PORTUGAL		
Cao fila de sao Miguel /340/	*	

GRUPA II

PINČERI I ŠNAUCERI, MOLOSI I ŠVAJCARSKI PASTRISKI PSI

Sekcija 1: PINČERI I ŠNAUCERI

1.1. PINČERI

1. NJEMAČKA

Doberman /143/ Dobermann	*	*
a) crn sa riđasto-crvenim paležom - Black with rust red markings		
b) braon sa riđasto-crvenim paležom Brown with rust red markings		

Pinč /184/ Deutscher Pinscher	*	
a) Jednobojan: jelenje crven, crveno-braon do tamno crveno-braon Stag-red, red-brown to dark red-brown		
b) Crno crvena boja - Black with tan markings		

Patuljasti pinč /185/ Zwergpinscher	*	
a) Jednobojan: jelenje crven, crveno-braon do tamno crveno-braon Stag-red, red-brown to dark red-brown		
b) Crno crvena boja - Black with tan markings		

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Majmunski pinč /186/ Affenpinscher	*	
2. AUSTRIJA		
Austrijski pinč/64/ Osterreichischer Pinscher	*	
<u>1. 2. ŠNAUCERI</u>		
1. NJEMAČKA		
Veliki šnauzer/181/ Riesenschnauzer		
a) Čisto crn sa crnom podlakom Pure black with undercoat	*	*
b) Biber so - Pepper and Salt	*	*
Šnauzer /182/ Schnauzer		
a) Čisto crn sa crnom podlakom Pure black with undercoat	*	
b) Biber so - boja pijeska, crno prskana sa oznakama boje pijeska - Pepper and Salt	*	
Patuljasti šnauzer /183/ Zwergschnauzer		
a) Čisto crn sa crnom podlakom Pure black with undercoat	*	
b) Biber so - boja pijeska, crno prskana sa oznakama boje pijeska - Pepper and Salt	*	
c) Crn sa oznakama boje pijeska Black and silver	*	
d) Bijeli - Pure white with white undercoat	*	
<u>1.3. HOLANDSKI PINČ</u>		
1. HOLANDIJA		
Holandski pinč /308/ Hollandse Smoushond	*	

1. 4. CRNI TERIJER

1. RUSIJA

Crni terijer /327/
Tchiorny Terrier

*

Sekcija 2: M O L O S I

2.1. DOGOLIKI PSI

1. ARGENTINA

Argentinski pas /292/
Dogo Argentino

*

2. BRAZIL

Brazilski pas /225/
Fila Brasileiro

*

3. KINA /F.C.I./

Šar Pej /309/
Shar Pei

*

4. DANSKA

Danski pas /315/
Broholmer

*

5. NJEMAČKA

Njemački bokser /144/
Deutscher Boxer
a) Žut - Fawn
b) Tigrast - Brindle

*

*

Njemačka doga /235/
Deutsche Dogge
a) Žuta - Fawn
b) Tigrasta - Brindle
c) Crna - Black

jedan
za A i B
jedan

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
d) Harlekin - Harlequin	za C i D	
e) Plava - Blue	jedan za E	
Rotvajler/147/	*	*
6. ŠPANIJA		
Majorška doga /249/	*	
Perro dogo Mallorquin (Ca de Bou)		
7. FRANCUSKA		
Bordoška doga /116/	*	
Dogue de Bordeaux		
8. VELIKA BRITANIJA		
Buldog /149/	*	
Bulldog		
Bul mastif /157/	*	
Bullmastiff		
Mastif/264/	*	
Mastiff		
9. ITALIJA		
Napuljski mastif /197/	*	
Mastino Napoletano		
Italian Corso dog /343/		
Kane Corso	*	
10. JAPAN		
Japanski borac /260/	*	
Tosa		

	CACIB	RADNI ISPIT
2. 2. TIP PLANINSKIH PASA		
1. ANADOLIJA (F.C.I.)		
Anadolski pastirski pas /331/ Coban Köpegi	*	
2. KANADA (F.C.I.)		
Njufaundlandski pas /50/ Newfoundland Crn - Black Braon - Brown Beli sa crnim flekama - White with black markings	*	
3. NJEMAČKA		
Hovavart /190/ Hovawart a) Crn sa paležom - black and tan b) Crn - Black c) Blond	*	*
Leonberger /145/ Leonberger	*	
4. NJEMAČKA / ŠVAJCARSKA		
Landsir (evropsko kontinentalni tip) /226/ Landseer (europäisch-kontinentaler Typ)	*	
5. ŠPANIJA		
Španski mastif /91/ Mastín español	*	
Pirinejski mastif /92/ Mastín del Pirineo	*	
6. FRANCUSKA		
Pirinejski planinski pas/ 137/ Chien de montagne des Pyrénées	*	

7. MAKEDONIJA/SRBIJA i CRNA GORA

Jugoslovenski ovčarski pas - Šarplaninac /41/ *

8. MAROKO

Atlaski planinski pas /247/ *
Chien de l'Atlas (Aïdi)

9. PORTUGALIJA

Estrelski planinski pas /173/
Cão da Serra da Estrela
a) ravnodlaki - smooth haired *
b) dugodlaki - long haired *

Pastirski pas iz Laboreira /170/ *
Cão de Castro Laboreiro

Alentejski mastif /96/ *
Rafeiro do Alentejo

10. ŠVAJCARSKA

Bernardinac /61/
St. Bernhardshund (Bernhardiner)
a) kratkodlaki - Short haired *
b) dugodlaki - Long haired *

11. SLOVENIJA

Kraški ovčar /278/ *

12. RUSIJA

Kavkaski ovčar /328/ *
Kavkazskaïa Ovtcharka

Srednje azijski ovčar /335/ *
Sredneasiatskaïa Ovtcharka

	CACIB	RADNI ISPIT
13. TIBET (F.C.I.)		
Tibetska doga /230/ Do-Khyi (Tibetan Mastiff)	*	

Sekcija 3: ŠVAJCARSKI PLANINSKI PSI

1. ŠVAJCARSKA

Apencelski planinski pas /46/ Appenzeller Sennenhund	*	
Bernski planinski pas /45/ Berner Sennenhund	*	
Entlebuški planinski pas /47/ Entlebucher Sennenhund	*	
Veliki švajcarski planinski pas /58/ Grosser Schweizer Sennenhund	*	

GRUPA III

TERIJERI

Sekcija 1: Visokonogi terijeri

1. BRAZIL

Brazilian terrier /341/ Brazilski terijer	*	
--	---	--

2. NJEMAČKA

Njemački lovački terijer /103/ Deutscher Jagdterrier	*	*
---	---	---

3. VELIKA BRITANIJA

Erdel terijer /7/ Airedale Terrier	*	(*)
---------------------------------------	---	-----

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Bedlington terijer /9/ Bedlington Terrier	*	
Border terijer /10/ Border Terrier	*	
Ravnodlaki foksterijer /12/ Fox Terrier (Smooth)	*	(*)
Oštrodlaki foksterijer /169/ Fox Terrier (Wire)	*	(*)
Lejklandski terijer /70/ Lakeland Terrier	*	
Mančester terijer /71/ Manchester Terrier	*	
Parson Raselov Terijer /339/ Parson Russell Terrier	*	(*)
Velški terijer /78/ Welsh Terrier	*	
4. IRSKA		
Imalski terijer /302/ Irish Glen of Imaal Terrier	*	
Irski terijer /139/ Irish Terrier	*	
Keri blu Terijer (Plavi irski terijer) /3/ Kerry Blue Terrier	*	
Mekodlaki pšenično žuti terijer /40/ Irish Soft Coated Wheaten Terrier	*	

Sekcija 2: NISKONOZI TERIJERI

1. AUSTRALIJA

Australijski terijer /8/
Australian Terrier

*

Džek Raselov Terijer /345/
Jack Russell Terrier

*

(*)

2. VELIKA BRITANIJA

Kern terijer /4/
Cairn Terrier

*

Dandi Dinmont terijer /168/
Dandie Dinmont Terrier

*

Norfolški terijer /272/
Norfolk Terrier

*

Norvički terijer /72/
Norwich Terrier

*

Škotski terijer /73/
Scottish Terrier

*

Silijem terijer /74/
Sealyham Terrier

*

Skaj terijer /75/
Skye Terrier

*

Zapadno škotski bijeli terijer /85/
West Highland White Terrier

*

3. JAPAN

Japanski terijer /259/
Nihon Teria

*

CACIB RADNI ISPIT

4. ČEŠKA REPUBLIKA

Češki terijer /246/

Cesky Terier

*

Sekcija 3: TERIJERI TIP A

1. VELIKA BRITANIJA

Bul Terijer /11/

Bull Terrier

a) normalne veličine - Bull Terrier/Standard/

b) patuljasti - Miniature Bull Terrier

*

*

Stafordski bul terijer /76/

Staffordshire Bull Terrier

*

2. U.S.A.

Američki Stafordski Terijer /286/

American Staffordshire Terrier

*

Sekcija 4: PATULJASTI TERIJERI

1. AUSTRALIJA

Svilenodlaki terijer (Silki terijer) /236/

Australian Silky Terrier

*

2. VELIKA BRITANIJA

Engleski patuljasti terijer /13/

English Toy Terrier (Black and Tan)

*

Jorkšir terijer /86/

Yorkshire Terrier

*

GRUPA IV

JAZAVIČARI

Sekcija 1: JAZAVIČARI

	CACIB	RADNI ISPIT
1. NJEMAČKA		
Jazavičar /148/		
Dachshund (Teckel)		
a) Jazavičar		
Dachshund (Standard)		
- kratkodlaki /Smooth-haired/	*	*
- dugodlaki /Long-haired/	*	*
- oštrolaki /Wire-haired/	*	*
b) Patuljasti		
Zwerg-Dachshund (Miniature)		
- kratkodlaki /Smooth-haired/	*	*
- dugodlaki /Long-haired/	*	*
- oštrolaki /Wire-haired/	*	*
c) Kuničar		
Kaninchen-Dachshund (Rabbit Dachshund)		
- kratkodlaki/ Smooth-haired/	*	*
- dugodlaki /Long-haired/	*	*
- oštrolaki/ Wire-haired/	*	*

GRUPA V

ŠPIC TIP I PRIMITIVNI TIP PASA

Sekcija 1: NORDIJSKI PSI ZA VUČU SANKI

	CACIB	RADNI ISPIT
1. GRENLAND (DANSKA) Grenlandski pas /274/ Grønlandshund (Greenland Dog)	*	
2. RUSIJA (SKANDINAVIJA) Samojed /212/ Samoiedskaia Sabaka (Samoyed)	*	
3. U.S.A. Aljaski malamut /243/ Alaskan Malamute	*	
 Sibirski haski /270/ Siberian Husky	*	

Sekcija 2: NORDIJSKI LOVAČKI PSI

1. NORVEŠKA Norveški sivi pas za lov losa /242/ Norsk Elghund Grå (Norwegian Elkhound grey)	*	(**)
 Norveški crni pas za lov losa /268/ Norsk Elghund Sort (Norwegian Elkhound black)	*	(**)
 Norveški lovački špic /265/ Norsk Lundehund (Norwegian Lundehund)	*	
2. RUSIJA Rusko - evropska lajka /304/ Rusko - Evropejskaia Laika	*	*

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Istočno - sibirski lajka /305/ Vostotchno - Sibirskaja Laika	*	*
Zapadno - sibirski lajka /306/ Zapadno - Sibirskaja Laika	*	*
3. ŠVEDSKA		
Švedski pas za lov losa /42/ Jämthund	*	(**)
Norbotenski špic /276/ Norrbottenspets	*	(**)
4. FINSKA		
Karelijski pas za lov medvjeda /48/ Karjalankarhukoira (Karelian Bear Dog)	*	(**)
Finski špic /49/ Suomenpystykorva (Finnish Spitz)	*	(**)

Sekcija 3: NORDIJSKI PASTIRSKI PSI I PSI ČUVARI

1. ISLAND

Islandski ovčar /289/
Islenskur Fjarhundur (Icelandic Sheepdog)

*

2. NORVEŠKA

Norveški špic /237/
Norsk Buhund

*

3. ŠVEDSKA

Laponski špic /135/
Svensk Lapphund

*

Švedski ovčarski špic /14/
Västgötaspets

*

	CACIB	RADNI ISPIT
4. FINSKA		
Laponski špic /189/ Suomenlapinkoira	*	
Laponski pastirski pas Lapinporokoira	/284/	*

Sekcija 4: EVROPSKI ŠPICEVI

1. NJEMAČKA

Njemački špic /97/
Deutscher Spitz

- a) Vučiji špic - Wolfsspitz (Spitz loup/Keeshond)*
- b) Veliki špic - Grossspitz (Giant Spitz)
 - Bijeli - White *
 - Braon ili crni - Brown or black *
- c) Srednji špic - Mittelspitz (Medium size Spitz)
 - Bijeli - White *
 - Braon ili crni - Brown or black *
 - Oranž, vučje siv i ostale boje -
Orange, grey shaded and other colours *
- d) Mali špic - Kleinspitz (Miniature Spitz)
 - bijeli - White *
 - braon ili crni - Brown or black *
 - Oranž, vučje siv i ostale boje
Orange, grey shaded and other colours *
- e) Patuljasti špic - Zwergspitz (Pomeranian)
 - sve boje *

2. ITALIJA

Italijanski volpino /195/
Volpino Italiano

*

Sekcija 5: AZIJSKI ŠPICEVI I SRODNE RASE

1. KINA (VELIKA BRITANIJA)

Čau - Čau /205/
Chow Chow

*

2. NJEMAČKA

Eurasier /291/
Eurasier

*

3. KOREJA

Korejski jindo pas /334/
Korea Jindo Dog

*

4. JAPAN

Akita /255/
Akita

*

Američka akita /344/
American Akita

*

Hokaido /261/
Hokkaïdo

*

Kai/ 317/
Kai

*

Kišu /318/
Kishu

*

Japanski špic /262/
Nihon Supittsu (Japanese Spitz)

*

Šiba /257/
Shiba

*

Šikoku /319/
Shikoku

*

Sekcija 6: OSNOVNI TIP (PRA TIP)

1. IZRAEL

Izraelski ovčar /273/

Canaan Dog

*

2. MALTA (VELIKA BRITANIJA)

Faraonski pas /248/

Pharaoh Hund

*

3. MEKSIKO

Meksički golokoži pas /234/

Xoloitzquintle

a) Standard /Standard/

b) Intermedija /Intermediate/

c) Patuljasti /Miniature/

*

*

*

4. PERU

Peruanski golokoži pas /310/

Perro sin pelo del Peru

a) Veliki /Large/

b) Srednji /Medium-sized/

c) Patuljasti/Miniature/

*

*

*

5. CENTRALNA AFRIKA (VELIKA BRITANIJA)

Basenji /43/

Basenji

*

Sekcija 7: PRIMITIVNI TIP - LOVAČKI PSI

1. ŠPANIJA

Kanarski podengo /329/

Podenco Canario

*

Podengo sa Ibice /89/

Podenco Ibicenco

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
a) Oštre dlake - Rough haired	*	
b) Ravne dlake - Smooth-haired	*	
2. ITALIJA		
Sicilijanski hrtoliki pas /199/ Cirneco dell' Etna	*	
3. PORTUGAL		
Portugalski podengo /94/ Podengo Portugues		
a) Oštrodlaki - Wire-haired		
- Veliki - Large	*	
- Srednji - Medium-sized	*	
- Patuljasti - Miniature	*	
b) Ravne dlake - Smooth-haired		
- Veliki - Large	*	
- Srednji - Medium-sized	*	
- Patuljasti - Miniature	*	
4. TAJLAND		
Tajlandski ridžbek /338/ Thai Ridgeback Dog	*	

GRUPA VI

GONIČI, TRAGAČI PO KRV I SRODNE RASE

Sekcija 1: GONIČI

<u>1.1. VELIKI GONIČI</u>	CACIB	RADNI ISPIT
1. BELGIJA		
Pas svetog huberta /84/ Chien de Saint-Hubert (Bloodhound)	*	*

2. FRANCUSKA

• Kratkodlaki

Poatuški gonič /24/ Poitevin	*	*
---------------------------------	---	---

Bili/25/ Billy	*	*
-------------------	---	---

Francuski trobojni gonič /219/ Francais Tricolore	*	*
--	---	---

Francuski bijelo-crni gonič /220/ Francais blanc et noir	*	*
---	---	---

Francuski bijelo-oranž gonič /316/ Francais blanc et orange	*	*
--	---	---

Veliki englesko-francuski trobojni gonič /322/ Grand anglo-francais tricolore	*	*
--	---	---

Veliki englesko-francuski bijelo-crni gonič /323/ Grand anglo-francais blanc et noir	*	*
---	---	---

Veliki englesko-francuski bijelo-oranž gonič /324/* Grand anglo-francais blanc et orange		*
---	--	---

Veliki plavi gaskonjski gonič /22/ Grand Bleu De Gascogne	*	*
--	---	---

Veliki gaskonjsko-senanžijski gonič /21/ Grand gascon saintongeais	*	*
---	---	---

• Dugodlaki

Veliki vendejski gonič /282/ Grand griffon vendeen	*	*
---	---	---

	CACIB	RADNI ISPIT
3. VELIKA BRITANIJA		
Engleski lisičar /159/ English Foxhound	*	*
Vidraš/294/ Otterhound	*	*
4. U.S.A.		
Američki lisičar /303/ American Foxhound	*	*
Gonič rakuna /300/ Black and Tan Coonhound	*	*
 <u>1.2.GONIČI SREDNJEG RASTA</u>		
1. BOSNA/F.C.I./		
Bosanski oštrolaki gonič - Barak /155/ Bosnian coarse-haired Hound - called Barak/	*	*
2. HRVATSKA		
Istarski kratkodlaki gonič /151/ Istrian short-haired Hound	*	*
Istarski oštrodalki gonič /152/ Istrian coarse-haired Hound	*	*
Posavski gonič /154/ Posavaz Hound	*	*
3. ŠPANIJA		
Španski brdski gonič /204/ Sabueso espanol	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
4. FRANCUSKA		
• Kratkodlaki		
Mali englesko-francuski mat gonič /325/ Anglo-francais de petite venerie	*	*
Arieški gonič /20/ Ariegeois	*	*
Bigl zečar /290/ Beagle-Harrier	*	*
Artoaški gonič /28/ Chien d'Artois	*	*
Porculanski gonič /30/ Porcelaine	*	*
Mali plavi gaskonjski gonič /31/ Petit Bleu de Gascogne	*	*
Mali Gaskonjsko-sentanžijski gonič /21 bis/ Petit gascon saintongeois	*	*
• Oštrodlaki		
Vendejski oštrodlaki gonič /19/ Briquet griffon vendeen	*	*
Plavi gaskonjski gonič /32/ Griffon bleu de Gascogne	*	*
Riđi bretanjski gonič /66/ Griffon fauve de Bretagne	*	*
Nivernejski gonič /17/ Griffon nivernais	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
5. VELIKA BRITANIJA		
Harijer /295/ Harrier	*	*
6. GRČKA		
Grčki gonič /214/ Hellinikos Ichnilatis	*	*
7. ITALIJA		
Italijanski gonič Segugio Italiano		
- Kratkodlaki - Short-haired /337/	*	*
- Oštrodlaki - Coarse-haired /198/	*	*
8. SRBIJA		
Srpski trobojni gonič /229/	*	*
Srpski gonič /150/	*	*
CRNA GORA		
Crnogorski planinski gonič /279/	*	*
9. MAĐARSKA		
Transilvanski gonič Erdelyi Kopo /241/	*	*
10 NORVEŠKA		
Norveški gonič Dunker /203/	*	*
Haldenski gonič Haldenstovare /267/	*	*
Hygenov gonič Hagenhund /266/	*	*

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
11. AUSTRIJA		
Austrijski crno vatreni gonič /63/ Brandlbracke	*	*
Štajerski oštrodlaki gonič Steirische Rauhaarbracke /62/	*	*
Tirolski gonič Tiroler Bracke /68/	*	*
12. POLJSKA		
Poljski gonič Ogar Polski /52/	*	*
13. ŠVAJCARSKA		
Švajcarski goniči /59/		
a) Bernski gonič	*	*
b) Jurski gonič	*	*
c) Lucernski gonič	*	*
d) Švajcarski gonič	*	*
14. SLOVAČKA		
Slovački gonič Slovensky Kopov /244/	*	*
15. FINSKA		
Finski gonič Suomenajokoiru /51/	*	*
16. ŠVEDSKA		
Hamiltonov gonič Hamiltonstovare /132/	*	*
Šilerov gonič Schillerstovare /131/	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
Smalandski gonič Smalandsstovare /129/	*	*
<u>1.3. GONIČI MALOG RASTA</u>		
1. NJEMAČKA		
Njemački gonič Deutsche Bracke /299/	*	*
Vestfalski brak jazavičar Westfalische Dachsbracke /100/	*	*
2. FRANCUSKA		
Artezijsko Normandijski baset Basset artisien normand /34/	*	*
Plavi gaskonjski baset Basset bleu de Gascogne /35/	*	*
Bretanjski riđi baset Basset fauve de Bretagne /36/	*	*
Veliki vendenski baset grifon Grand Basset griffon vendeen /33/	*	*
Mali vendenski baset grifon Petit Basset griffon vendeen /67/	*	*
3. VELIKA BRITANIJA		
Baset Basset Hound /163/	*	*
Bigl Beagle /161/	*	*

4. ŠVAJCARSKA

- Niskonogi Švajcarski gonič
 Schweizerischer Niederlaufhund /60/
 a) Bernski niskonogi gonič
 - glatkodlaki - ravne dlake
 - oštrodlaki
 b) Jurski niskonogi gonič
 c) Lucernski niskonogi gonič
 d) Švajcarski niskonogi gonič

*	*
*	*
*	*
*	*

5. ŠVEDSKA

- Švedski brak jazavičar
 Drever /130/

*	*
---	---

Sekcija 2: Tragači po krvi

1. NJEMAČKA

- Bavarski planinski krvoslednik
 Bayrischer Gebirgsschweisshund /217/

 Hanoverski krvoslednik
 Hannover'scher Schweisshund /213/

*	*
*	*

2. AUSTRIJA

- Alpski brak jazavičar
 Alpenlandische Dachsbracke /254/

*	*
---	---

Sekcija 3: Srodne rase

1. HRVATSKA

- Dalmatinski pas /153/

*

2. JUŽNA AFRIKA (Zimbabve)

- Rodezijski ridžbek
 Rhodesian Ridgeback /146/

*

GRUPA VII

PTIČARI

Sekcija 1: KONTINENTALNI PTIČARI

1.1. Tip kontinentalni ptičari (BRAK)

1. DANSKA	CACIB	RADNI ISPIT
Stari Danski ptičar Gammel Dansk Honsehund /281/	*	*
2. NJEMAČKA		
Njemački kratkodlaki ptičar Deutsch Kurzhaar /119/	*	*
Njemački oštrodlaki ptičar Deutsch Drahthaar /98/	*	*
Pudelpointer /216/	*	*
Njemački kostretasti ptičar Deutsch Stichelhaar /232/	*	*
Vajmarski ptičar Weimaraner /99/ a) kratkodlaki b) dugodlaki	*	*
3. ŠPANIJA		
Burgoški jarebičar Perdiguero de Burgos /90/	*	*
4. FRANCUSKA		
Ariješki ptičar Braque de l'Ariege /177/	*	*
Overnjski ptičar Braque d'Auvergne /180/	*	*

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Burbonski ptičar /179/ Braque du Bourbonnais	*	*
Francuski ptičar, tip Gaskonj (veliki) Braque francais, type Gascogne (grande taille) /133/	*	*
Francuski ptičar, Pirinejski tip (mali) Braque francais, type Pyrenees (petite taille)/134/ *		*
Sent-Germenski ptičar Braque Saint-Germain /115/	*	*
5. ITALIJA		
Italijanski ptičar Bracco Italiano /202/ a) bijelo-oranž b) kestenjasto meliran	*	*
6. MAĐARSKA		
Mađarski oštrodlaki ptičar-vižla Drotzoru Magyar Vizsla /239/	*	*
Kratkodlaki mađarski ptičar-vižla Rovidszoru Magyar Vizsla /57/	*	*
7. PORTUGAL		
Portugalski jarebičar Perdigueiro Portugues /187/	*	*
<u>1.2. Tip španijel</u>		
1. NJEMAČKA		
Mali Minsterlenski ptičar Kleiner Munsterlander /102/	*	*

PRAVILNIK KINOLOŠKOG SAVEZA CRNE GORE O STRUČNOM RADU

	CACIB	RADNI ISPIT
Veliki Munsterlenski ptičar Grosser Munsterlander /118/	*	*
Dugodlaki njemački ptičar Deutsch Langhaar /117/	*	*
2. FRANCUSKA		
Plavi Pikardijski epanjel Epagneul bleu de Picardie /106/	*	*
Epanjel breton Epagneul Breton /95/ a) belo-oranž b) ostale boje	*	*
Francuski epanjel Epagneul francais /175/	*	*
Pikardijski epanjel Epagneul picard /108/	*	*
Pont Odmerški epanjel /114/ Epagneul de Pont-Audemer	*	*
3. HOLANDIJA		
Drentski ptičar Drentse Patrijshond /224/	*	*
Frizijski ptičar Stabyhoun /222/	*	*
1.3. Tip Grifon		
1. FRANCUSKA		
Korthalsov grifon Griffon d'arret a poil dur Korthals /107/	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
2. ITALIJA		
Italijanski oštrodlaki ptičar - spinon		
Spinone Italiano /165/	*	*
a) bijelo-oranž		
b) kestenjasto meliran		
3. ČEŠKA REPUBLIKA		
Bohemijski ptičar oštre dlake - Češki fousek		
Cesky Fousek /245/	*	*
4. SLOVAČKA		
Slovački ptičar oštre brade		
Slovensky Hrubosrsty Stavac (Ohar) /320/	*	*
<u>Sekcija 2: Britanski i irski ptičari</u>		
<u>1 Poenter</u>		
1. VELIKA BRITANIJA		
Engleski Poenter /1/	*	*
English pointer		
<u>2.2 Setter</u>		
1. VELIKA BRITANIJA		
Engleski seter		
English setter /2/	*	*
Gordon seter		
Gordon Setter /6/	*	*
2. IRSKA		
Irski crveni seter		
Irish Red Setter /120/	*	*
Irski crveno-beli seter		
Irish Red and White Setter /330/	*	*

GRUPA VIII

RETRIVERI, CUNJAVCI I PSI ZA VODU

Sekcija 1: Retriveri (Aporteri)

1. KANADA

Toling (pačiji) retriver		
Nova Scotia Duck Tolling Retriever /312/	*	*

2. VELIKA BRITANIJA

Retriver kovrdžave dlake		
Curly Coated Retriever /110/	*	*

Ravnodlaki retriver		
Flat Coated Retriever /121/	*	*

Labrador retriver		
Labrador Retriever /122/	*	*

Zlatni retriver		
Golden Retriever /111/	*	*

3. U.S.A.

Čizopik retriver		
Chesapeake Bay Retriever /263/	*	*

Sekcija 2: Cunjavci

1. NJEMAČKA

Njemački prepeličar		
Deutscher Wachtelhund /104/	*	*

	CACIB	RADNI ISPIT
2. VELIKA BRITANIJA		
Klamber španijel Clumber Spaniel /109/	*	*
Engleski koker španijel English Cocker	*	*
a) crveni		
b) crni		
c) ostale boje		
Poljski španijel (za polje) Field Spaniel /123/	*	*
Saseks španijel Sussex Spaniel /127/	*	*
Engleski špringer španijel English Springer Spaniel /125/	*	*
Velški špringer španijel Welsh Springer Spaniel /126/	*	*
3. HOLANDIJA		
Mali Holandski pas za lov ptica na vodi Kooikerhondje /314/	*	
4. U.S.A.		
Američki koker španijel American Cocker Spaniel /167/	*	
a) crni		
b) sve ostale boje sem crne		
c) višebojni		

Sekcija 3: Psi za vodu

1. ŠPANIJA

Španski pas za vodu
Perro de agua Espanol /336/

*

2. FRANCUSKA

Francuski pas za vodu
Barbet /105/

*

*

3. IRSKA

Irski španijel za vodu
Irish Water Spaniel /124/

*

*

4. ITALIJA

Romanjolski pas za vodu
Lagotto Romagnolo /298/

*

5. HOLANDIJA

Frizijski pas za vodu
Wetterhound /221/

*

*

6. PORTUGAL

Portugalski pas za vodu
Cao de agua Portugues /37/
a) kovrdžavi
b) dugodlaki i talasasti

*

7. U.S.A.

Američki španijel za vodu
American Water Spaniel /301/

*

*

GRUPA IX

PSI ZA PRATNJU I RAZONODU

CACIB RADNI ISPIT

Sekcija 1: Bišoni i srodne rase

1.1 Bišoni

1. Srednji Mediteran (Italija)

Malteški bišon

Maltese /65/

*

2. Zapadni Mediteran (FCI)

Havanski bišon

Bichon Havanais /250/

*

3. Belgija/Francuska

Kovrdžavi bišon

Bichon a poil frise /215/

*

4. Italija

Bolonjski bišon

Bolognese /196/

*

1.2 Tulearski pas

1. Madagaskar (Francuska)

Tulearski pas

Coton de Tulear /283/

*

1.3 Mali lavlji pas

1. Francuska

Mali lavlji pas

Petit chien lion /233/

*

Sekcija 2: Pudle

1. Francuska

Pudla

Caniche /172/

a) Velika

bijela

crna

braon

siva

apriko

crvena

*

*

b) Srednja

bijela

crna

braon

siva

apriko

crvena

*

*

c) Patuljasta

bijela

crna

braon

siva

apriko

crvena

*

*

d) Minijaturna - toy

bijela

crna

braon

siva

apriko

crvena

*

Sekcija : 3 Mali Belgijski psi

3.1 Grifoni

1. Belgija

Belgijski grifon

Griffon belge /81/

*

Briselski grifon

Griffon bruxellois /80/

*

3.2 Mali brabantson

1. Belgija

Mali brabantski grifon

Petit Brabancon /82/

*

Sekcija 4: Golokoži psi

1. Kina (Velika Britanija)

Kineski ćubasti pas

Chinese Crested Dog /288/

*

a) golokoži

b) sa dlakom

Sekcija 5: Psi sa Tibeta

1. Tibet (Velika Britanija)

Lasa Apso

Lhasa Apso /227/

*

Ši cu

Shih Tzu /208/

*

Tibetski španijel

Tibetan Spaniel /231/

*

	CACIB	RADNI ISPIT
Tibetski terijer Tibetan Terrier /209/	*	

Sekcija 6: Čivava

1. Meksiko

Čivava Chihuahua/ 218/ a) kratkodlaka	*
b) dugodlaka	*

Sekcija 7: Engleski španijeli za društvo

1. Velika Britanija

Kavalije king Čarls španijel Cavalier King Charles Spaniel /136/ a) crni sa paležom b) rubin crveno c) biserno bijelo sa kestenjasto crvenim oznakama d) trobojan	*
--	---

Španijel kralja Čarlsa King Charles Spaniel /128/ a) crn sa paležom b) rubin crveno c) biserno bijelo sa kestenjasto crvenim oznakama d) Princ Čarls - trobojni	*
--	---

Sekcija 8: Japanski španijel i pekinezer

1. Kina (Velika Britanija)

Pekinezer Pekingese /207/	*
------------------------------	---

2. Japan

Japanski španijel
Chin /206/

*

Sekcija 9: Kontinentalni patuljasti španjeli

1. Francuska/Belgija

Patuljasti kontinentalni epanjel
Epagneul nain Continental /77/

a) Papijon

(sa uspravnim ušima: 1,5-2,5 kg/- 2,5-4,5 kg) *

b) Falen

(sa opuštenim ušima: 1,5-2,5 kg/2,5-4,5 kg) *

Sekcija 10: Kromforlender

1. Njemačka

Kromforlender
Kromfohriander /192/

*

Sekcija 11: Mali molosoidi

1. Francuska

Francuski buldog
Bouledogue francais /101/

*

a) jednobojno riđi (tigrasti ili ne) ili sa ograničenim bijelim šarama

b) riđ, tigrast ili ne, sa srednjim šarama ili bijelim šarama koje preovladavaju

2. Velika Britanija

Pug, Mops /253/

*

a) svetlo riđ sa crnom maskom

b) crn

c) srebrni

d) apriko sa crnom maskom

3. U.S.A.

Bostonski terijer

Boston Terrier /140/

*

GRUPA X

HRTOVI

Sekcija 1: Hrtovi duge dlake ili sa resama

1. Avganistan (Velika Britanija)

Avganistanski hrt

Afghan Hound /228/

*

2. Srednji Istok (FCI)

Saluki /269/

a) sa resama

b) kratkodlaki

*

3. Rusija

Ruski hrt uvijene dlake - Barzozj (Ruski lovački hrt)

Russkaya Psovaya Borzaya/ 193/

*

Sekcija 2: Oštrodlaki hrtovi

1. Irska

Irski vučji hrt

Irish Wolfhound /160/

*

2. Velika Britanija

Škotski jelenji hrt
Deerhound /164/

*

Sekcija 3: Kratkodlaki hrtovi

1. Španija

Španski hrt
Galgo espanol /285/

*

2. Velika Britanija

Veliki Engleski hrt
Greyhound /158/

*

Mali Engleski hrt
Whippet /162/

*

3. Italija

Mali Italijanski hrt
Piccolo Levriero Italiano /200/

*

4. Mađarska

Mađarski hrt
Magyar Agar /240/

*

5. Mali (Francuska)

Azawakh /307/

*

6. Maroko

Arapski hrt - Slugi
Sloughi /188/

*

7. Poljska

Poljski hrt
Chart Polski /333/

*

CACIB Kandidatura za internacionalnog šampiona

RADNI ISPIT (*) Samo za zemlje koje su to tražile

 (**) Samo za nordijske zemlje (Švedska, Norveška, Finska)

PRAVILNIK ZA ODRŽAVANJE NACIONALNIH IZLOŽBI PASA

PRAVILNIK ZA ODRŽAVANJE NACIONALNIH IZLOŽBI PASA

Član 1.

Pravilnik o izložbama (u daljem tekstu: Pravilnik) reguliše sva organizacijska i stručna pitanja u vezi sa priređivanjem nacionalnih, te obuhvata i uvažava važeće propise FCI za izlaganje pasa na tim izložbama.

Član 2.

Pravilnik važi za cijelo područje Crne Gore i obavezan je za sva društva.

Član 3.

Organizovanje nacionalnih i međunarodnih izložbi pasa odobrava Upravni odbor KSCG.

Na osnovu prethodno ispunjenih uslova predviđenih u Pravilniku KSCG o stručnom radu i u ovom Pravilniku.

Član 4.

Nacionalne priredbe organizuje isključivo KSCG, odnosno kinološka društva kojima Savez povjeri organizaciju.

Organizator mora da prijavi izložbu veterinarskoj inspekciji, nadležnoj opštinskoj službi i MUP-u a obavezan je da angažuje službu za obezbjeđenje na dan izložbe.

Član 5.

Nacionalna izložba obavezno nosi naziv NACIONALNA IZLOŽBA PASA SVIH RASA SA DodjelOM CAC MNE - ODOBRIOM KSCG.

Član 6.

Za svaku nacionalnu izložbu obavezno se štampa katalog.

U katalogu moraju biti unijeti i navedeni svi psi pojedinih rasa i poređani po redosledu s početnim brojem 1.

Po završetku izložbe najkasnije u roku od 15 dana, organizatori su dužni dostaviti KSCG po dva službena kataloga, popunjena sa svim dodjeljenim ocjenama i kandidaturama, odnosno titulama, kao i izvještaj shodno odredbama ovog Pravilnika.

Član 7.

Uz katalog izložbe organizator treba da dostavi i poseban spisak dodjeljenih kandidatura u dva primerka.

Član 8.

Organizacija nacionalnih izložbi može se povjeriti isključivo kinološkim organizacijama.

Član 9.

Svaki pas može da se ocjeni ukoliko je obilježen.

Član 10.

Nacionalne izložbe se nazivaju po mjestu gdje se održavaju.

Program i prijave moraju davati iscrpne podatke o organizatoru, rukovodstvu izložbe, rokovima, dnevnom planu, sudijama, rasporedu pasa, rasporedu rada kancelarije, kao i o veterinarskim odredbama, tačnom mjestu priredbe, uslovima i visini prijave, o ocjenama, kandidaturama i naslovima, kod čega se mora naglasiti da za ocjene, kandidature i naslove ne postoji pravo pravnog zahtjeva.

Prilikom prijavljivanja pasa koji imaju UR rodovnik - organizator je dužan u prijavi za psa za izložbu to da naznači.

Na svim štampanim materijalima mora biti jasno naznačeno da je izložba odobrena od KSCG.

Član 11.

Pored obrazloženog pismenog zahtjeva za održavanje nacionalne izložbe s dodjelom kandidature CAC MNE organizator treba obavezno da dostavi sledeće:

1. mjesto, vrijeme i vrsta izložbe,
2. visinu naknade za prijavu,
3. vrstu naslova, odnosno kandidatura koja će se dodjeljivati, odnosno koje su predviđene za dodjeljivanje,
4. ime i adresu, telefon kinološkog društva (direktor, vođa, predsjednik),
5. obavezu da dostave 2 popunjena, besplatna, izložbena kataloga KSCG.

Član 12.

Uz negativno rješenje Upravni odbor KSCG nije dužan da daje objašnjenje ili obrazloženje za manifestacije koje nisu dodjeljenje nekim društvima.

Član 13.

Termin nacionalne izložbe biće zaštićen od KSCG ako budu udovoljeni propisani uslovi i ako prema mišljenju KSCG nema osnovnog protivrazloga.

Prvenstvo za jedan određeni datum za priređivanje izložbe imaju ona kinološka društva koja su ranije podnela zahtjev.

Ukoliko dva ili više organizatora istovrijemeno predvide isti dan za svoju izložbu, biće pozvani na dogovor o usklađivanju datuma izložbe.

Član 14.

Na nacionalnim izložbama učestvuju psi sa rodovnikom bez obzira da li su ranije ocjenjivani, koji po pravilu imaju najmanje 9 mjeseci starosti. Mjerodavni dan za određivanje starosti psa je dan izložbe.

Psi koji su uzgojeni u inostranstvu i koji su u vlasništvu inostranih lica mogu biti privedeni na izložbu samo ako su upisani u jednu uzgojnu, odnosno Rodovnu knjigu, koja je priznata od FCI i ako su prijavljeni za izložbu s brojem upisa u takvu knjigu.

Psi koji posjeduju srpski uslovni rodovnik - UR učestvuju sa svim ostalim psima u ocjenjivanju. Njima se može dodjeljivati kandidatura CAC ili rezerva CAC.

Član 15.

Na Nacionalnoj izložbi ne mogu učestvovati sledeći psi:

1. koji nisu upisani u priznatu Rodovnu odnosno uzgojnu knjigu u jednoj od zemalja članica FCI;
2. koji nisu objeleženi
3. koji nisu prijavljeni za izložbu, kao ni psi koji bi bili dovedeni umesto pasa koji su prijavljeni, a nisu dovedeni na izložbu (zamjena);
4. psi koji nisu uvedeni u katalog;
5. psi koji boluju od zaraznih bolesti, psi na kojima su izvršene nedozvoljene promene (kastrati, psi sa greškama na testisima i dr.), kao i vidljivo skotne kuje, kuje u estrusu
6. psi čiji su vlasnici kažnjeni zbog nesportskog ponašanja na kinološkim manifestacijama, sve dok traje kazna bez obzira na otuđivanje.

Član 16.

Upravni odbor KSCG može odobriti održavanje specijalizovanih izložbi na kojima se izlažu psi samo jedne rase, jedne sekcije ili jedne grupe.

Član 17.

Prijave moraju biti bezuslovno potpisane od prijavljiivača ili njegovog opunomoćenika. Ako nedostaje potpis smatra se da je prijava nevažeća.

Član 18.

Dostava prijave obavezuje na plaćanje takse, kao i bespogovorno prihvatanje izložbenog reda. Prijave ne mogu biti povučene. Obaveza plaćanja ostaje na snazi i onda, ako pas iz bilo kojeg razloga ne bi bio priveden na izložbu. Ako vlasnik ne uplati propisanu taksu KSCG može njegovom psu da zabrani učestvovanje na svim ostalim kinološkim manifestacijama.

Rukovodstvo izložbe može prijavu odbiti bez navođenja razloga. Zakašnjele prijave, koje nisu mogle ući u katalog su bespredmetne.

Naknada za učešće na izložbi i ostali doprinosi postaju plativi predajom prijave. Ako one nisu uplaćene prije početka ocjenjivanja, izlagač gubi sva prava na dotičnoj priredbi.

Član 19.

Svi navodi u prijavi moraju biti istiniti i moraju biti ispisani s najvećom tačnošću. Ono što nije poznato ili je dvosmisleno mora se označiti kao "nepoznato".

Ko svesno daje netačne podatke, gubi sva prava i ocjene, a može biti, prema Pravilniku o disciplinskoj odgovornosti KSCG isključen na određeno vrijeme od daljih priredbi.

Psi se moraju prijaviti pod onim imenom, pod kojim su upisani u MNE ili po FCI priznatoj inostranoj uzgojnoj ili Rodovnoj knjizi. Promjena imena psa (promjene ili izostavljanje dijela imena iz Rodovne knjige) imaju za posledicu gubitak ocjene, mogućih naziva, kandidatura, kao i moguća isključenja s budućih priredbi.

U prijavu se mogu upisivati samo takvi naslovi - titule koji su izričito dodjeljeni (na pr. INT CH, CH B. MNE, CH MNE I sl.).

Član 20.

Prihvatanje prijave za izložbu posebno se potvrđuje pismenom izjavom o prihvatanju. Tom potvrdom se ujedno daje i obavještenje o danu i vrijeme uvođenja psa.

Potvrda o prihvaćenoj prijavi je legitimacija za vlasnika psa te ovlašćuje njega ili njegovog zastupnika, da slobodno uđe na izložbu. Slučajni gubitak tog dokumenta mora se neodložno javiti rukovodstvu izložbe.

Izlagači se moraju striktno pridržavati uslova propisanih od veterinarskih ustanova.

Član 21.

Uz izložbu može biti organizovana i smotra (psi van kataloga).

Član 22.

Vlasnik psa odgovara za sve štete koje počini njegov pas.

Vlasnik psa odgovoran je za ponašanje vodiča (hendlera) njegovog psa, naročito ako se nekorektno ponaša prema sudiji ili organizatoru.

Poželjno je osigurati manifestaciju za odgovornost organizatora.

Član 23.

Psi se moraju dovesti na izložbu na dan i u vrijeme koje je označeno na potvrdi o prihvaćenoj prijavi, odnosno programu izložbe.

Član 24.

Svaka kinološka organizacija koja organizuje Nacionalnu izložbu može blagovrijemeno prijaviti "posebnu" - specijalnu izložbu. Ova posebna izložba može biti za pojedinu rasu. Kinološka organizacija za takvu izložbu osigurava vođu izložbe, sudiju, zapisničara, kao i redara u ringu.

Član 25.

Organizator izložbe dužan je za sve rase, na svoj trošak, pozvati sudije. Rukovodstvo priredbe mora voditi brigu o tome da svakom sudiji bude dodjeljeno dnevno samo toliko pasa za ocjenjivanje koliko on može ocijeniti, a da se izvođenje programa ne odugovlači. Najviša granica je oko 80 pasa po danu. Ako prijavljeni psi kod jednog sudije premašuju bitno ovu granicu, moraju se uposliti rezervne sudije.

Sve sudije koje ocjenjuju na nacionalnoj izložbi moraju biti poimenično navedeni u katalog uz popis rasa koje su im dodjeljene za ocjenjivanje. Ako se pozvani sudija ne pojavi (ne dođe) ili otkáže poziv, rukovodstvo izložbe, odnosno delegat KSCG mora umjesto njega odrediti drugog sudiju.

Član 26.

Organizator izložbe, u dogovoru sa delegatom KSCG, ima pravo na izmjenu sudije koji je bio objavljen u prijavi, a nije došao na izložbu.

Član 27.

Po cjenovniku KSCG svaki sudija koji je angažovan na jednoj izložbi ima pravo na naknadu svih troškova, kao i naknadu za njegov rad. Kao normalni troškovi smatraju se:

- a) troškovi puta: za vožnju brzog voza I razreda, spavaća kola, sopstveno vozilo
- b) noćenje: hotelski smeštaj
- c) naknada za suđenja po cjenovniku KSCG. Inostrani sudija po dogovoru sa organizatorom.

Član 28.

Rase pasa se svrstavaju prema grupama po međunarodnoj podjeli.

Ocjenjivački krugovi se obrazuju na najcelishodniji način, koji obezbjeđuje skladno odvijanje izložbe. Psi sa UR- rodovnikom, ocjenjuju se u ocjenjivačkim krugovima sa ostalim psima.

Član 29.

Na nacionalnim izložbama psi se prijavljuju u razrede. Razredi su obavezni i neobavezni prema želji i potrebama priređivača.

Obavezni razredi su sledeći:

1. Razred mladih pasa - prijavljuju se psi od 9 do 18 meseci starosti;
2. Razred intermedija - prijavljuju se psi od 15-24 meseca
3. Otvoreni - razred zrelih pasa - prijavljuju se psi koji su stariji od 15 meseci;
4. Razred ocjenjenih u radu - upisuju se psi sa sertifikatima koje je izdala nacionalna kinološka organizacija
5. Razred prvaka - u ovaj razred obavezno se upisuju psi koji imaju titule "Prvak u ljepoti". U ovaj razred nisu obavezni da se prijave psi koji imaju titulu Međunarodnog prvaka u ljepoti, koji nastoje osvojiti kandidaturu CAC-MNE. Radi toga oni mogu biti prijavljeni u otvorenom razredu. Uz prijavu za ovaj razred obavezno se dostavlja fotokopija dokumenta kojom se dokazuje da je pas prvak u ljepoti naše zemlje ili neke druge države, i oni mogu osvojiti kandidaturu CAC.

Neobavezni razredi su sledeći:

1. Bebi razred - prijavljuju se štenci od 3-6 meseci;
2. Razred najmlađih - prijavljuju se psi od 6 do 9 meseci starosti;
3. Razred veterana - prijavljuju se psi preko 8 godina

U neobaveznim razredima ne dodjeljuju se candidature.

Pored pojedinačno prijavljenih pasa u razred, mogu se prijaviti i sledeće grupe:

1. Grupe parova - Jedan mužjak i jedna ženka, iste rase, istog varijeteta, svojina istog vlasnika, pozitivno ocjenjeni na dan izložbe u jednom od obaveznih razreda (razred mladih, intermedija, zrelih, razred ocjenjenih u radu, razred prvaka).
2. Odgajivačka grupa - najmanje 3, a najviše 5 primjeraka iste rase i istog varijeteta, bez obzira na pol, koje je odgajilo jedno lice (iz iste odgajivačnice), čak i ako to lice nije vlasnik, koji su pozitivno ocjenjeni na dan izložbe u jednom od obaveznih razreda (razred

mladih, intermedija, zrelih, razred ocjenjenih u radu, razred prvaka).

3. Grupe potomaka - Mužjak ili ženka u pratnji najmanje tri, a najviše pet svojih štenadi u prvom koljenu - sinova/ćerki

Svi psi jedne odgajivačke grupe moraju biti od istog odgajivača, ali ne moraju biti više u njegovom vlasništvu.

Odgajivačke grupe koje su pijavljene do kraja roka podnošenja prijave, biće navedene u katalogu. Dozvoljene su i kasnije prijave, pa i na samoj izložbi.

Psi razvrstani u razredu beba, najmlađih, razredu mladih i razredu veterana, ne takmiče se za CAC MNE.

O uslovima izlaganja pasa u razredu van konkurencije organizator će obavjestiti izlagače u izložbenim propozicijama.

Sudija je ovlašćen, da - uz odobrenje delegata izložbe - pse koji su zabunom prijavljeni u pogrešni razred, razvrsta u pravi razred ili podgrupu. Ovo razvrstavanje i premještanje je moguće ako su psi u odnosu na uzrast, vrstu dlake, boju, težinu, pol, veličinu, nedostatak ispita u radu, ili drugih uslova razvrstani u pogrešan razred, posebno onda ako je pas krivicom organizatora bio svrstan u pogrešni razred. Zabranjeno je psa razvrstavati i premještati po želji izlagača, ako nije ispunjen jedan od navedenih uslova.

Ako se vrši ponovno razvrstavanje, odnosno premještanje to treba izričito navesti na ocjenjivačkoj listi.

Jedan pas može se prijaviti samo u jedan razred.

Polovi se ocjenjuju posebno.

Član 30.

Ako su psi prekasno razvrstani ili premješteni u pravi razred, ili ako su krivicom izlagača prekasno dovedeni na izložbu, mogu naknadno posle prijave kod odgovornog lica organizatora, biti ocjenjeni, ako je za tu rasu još sudija prisutan. Ovi psi nemaju nikakvo pravo da konkurišu za naslove, kandidature i nagrade.

Svaki izlagač je odgovoran za pravovrijemeno privođenje svoga

psa. Isto tako on mora u vlastitom interesu paziti da li je njegov pas naveden u izložbenom katalogu u pravilnom razredu.

Pas koji se ne dozvoljava ocjenjivati ostaje bez ocjene (ne ocjenjuje se).

Pas koji je odveden iz ringa prije početka ocjenjivanja ili u toku ocjenjivanja, smatra se kao povučen od ocjenjivanja.

Onaj pas koji nije pravovrijemeno priveden u krug za ocjenjivanje smatra se kao da nije pristupio (kao da nije došao).

U slučaju navedenim u prethodnim stavovima ovog člana, izlagač nema pravo na povraćaj uplaćene upisnine ili drugih troškova.

Izlagač je dužan da prati tok ocjenjivanja u ringu i mora da poznaje pravila do kraja ocjenjivanja. Sudija nije obavezan da obavesti izlagače o daljem toku ocjenjivanja.

Član 31.

Prilikom ocjenjivanja u ocjenjivačkom krugu mogu se uz izlagača pasa zadržavati samo pozvani organi kao odgovorno lice za izložbu organizatora, delegat KSCG, sudija, eventualni prevodilac, stažisti-sudije pripravnici, zapisničar i vođa kruga.

Član 32.

Na Nacionalnoj izložbi psi se ocjenjuju sa ocjenama utvrđenim u Pravilniku KSCG o stručnom radu.

U razredu najmlađih označuje se na ocjenjivačkoj listi samo: vrlo perspektivan, perspektivan, odgovara i ne odgovara.

U drugim razredima, bez obzira na uzrast i broj pasa za ocjenjivanje, dodjeljuju se ocjene: odličan, vrlo dobar, dobar i nedovoljan.

Član 33.

Ukoliko je organizator u mogućnosti, ocjena pasa označuje se ocjenskom trakom ili kartonom u raznim bojama, koja mora za cijelo vrijeme izložbe biti pričvršćena na uzicu ili ogrlicu.

Za pojedine ocjene upotrebiće se sledeće boje:

Crveno - ZA CAC MNE

Plavo-bijelo - ZA R.CAC MNE

Zeleno - bijelo - ZA JCAC MNE

Žuto-bijelo – ZA PRVOG U RAZREDU VETERANA

Plavo - ZA ODLIČAN

Crvena - ZA VRLO DOBAR

Žuta - ZA DOBAR

Psi sa ocjenom “nedovoljan” ne dobijaju nikakvu traku

Izlagači se moraju brinuti o tome da trake budu na psu do kraja izložbe.

Član 34.

Na Nacionalnim izložbama mogu organizatori, kinološke i druge organizacije i institucije, privatna lica, dodjeljivati u vidu nagrade: plakete, suvenire, diplome i počasne nagrade.

Član 35.

Nagrade koje su poklonjene od drugih institucija ili organizacija i saveza ili lica, moraju biti podijeljene prema uslovima onoga koji nagradu poklanja.

Izdavanje diplome uz nagrade organizovaće organizator izložbe prema svome nahođenju.

Član 36.

Na nacionalnim izložbama pasa mogu se dodjeljivati naimenovanja (kandidature) za zvanične titule za prvenstvo u ljepoti, a mogu ih dobiti samo psi ocjenjeni ocjenom “odličan” na toj izložbi, koji po kvalitetu odskaču.

Naimenovanje za zvanične titule: CAC MNE i Rezerva CAC MNE dodjeljuju se u razredu intermedija, otvorenom razredu, razredu ocjenjenih u radu. U razredu prvaka dodjeljuje se samo CAC MNE.

Naimenovanja se odvojeno dodjeljuju u svakom od razreda nabrojanim u prethodnoj alineji i to odvojeno za ženke, odnosno mužjake.

Ako se u jednom razredu ne dodjeli CAC MNE, ne može se dodjeliti ni rezerva CAC.

Član 37.

U razredu mladih pasa i razredu prvaka dodjeljuju se samo kandidature i to:

- a) razred mladih pasa: JCAC, drugi odnosno treći u razredu mladih;
 - b) razred prvaka: CAC, drugi odnosno treći u razredu prvaka
- Kandidaturu JCAC u razredu mladih pasa mogu dobiti samo psi koji su na toj izložbi ocjenjeni ocjenom odličan.

Član 38.

Sva naimenovanja, počasni nazivi i kandidature mogu se dodjeliti bez obzira koliki je broj pasa priveden na ocjenjivanje.

Član 39.

Na nacionalnim izložbama dodjeljuju se kandidature CAC MNE, R.CAC MNE, JCAC MNE i ništa drugo.

Član 40.

Na nacionalnim izložbama mogu se ocjenjivati samo psi koji su upisani u izložbeni katalog. Kinološke sudije nemaju pravo da ocjenjuju pse koji nisu uvedeni u katalog osim ako delegat izložbe odobri jer postoji pravi razlog za to.

Organizator može ustanoviti zaseban ocjenjivački krug na periferiji izložbenog prostora u kome će se ocjenjivati psi koji nisu upisani u katalog - isključivo prema propisima koji važe za sve smotre pasa. Pse će ocjenjivati sudija koji toga dana ne ocjenjuje na toj izložbi.

Član 41.

Sudija radi na osnovu slobodnog sudijskog uvjerenja, a u skladu sa odredbama standarda pasa i propisa KSCG. On samostalno donosi odluke u svim pitanjima: opisivanje pasa i donošenje ocjene, izbor kandidatura - CAC, R.CAC, JCAC

Odluke o naimenovanju su punovažne kada ih potvrdi KSCG.

Član 42.

Organizator je dužan da postavi ocjenjivačke krugove tako da sudije mogu neometano da rade, kao i da ih obezbedi od publike (redari, ograde i sl.).

Ocjenjivački krugovi se postavljaju na ravnom terenu. Njihova površina iznosi najmanje 36 kvadratnih metara - oko 6 puta 6 metara.

U ocjenjivačkom krugu mogu se nalaziti samo sledeći predmeti: sto sa materijalima (spisi, trake, bedževi i sl.), nekoliko stolica i pribor za pranje ruku, a za patuljaste rase i poseban sto.

Član 43.

Za rad (ocjenjivanje) organizator obezbeđuje: zapisničara i sekretara kruga, koji obavlja sve tehničke poslove-radnje, prema uputstvima sudije, u skladu sa propozicijama i opšte usvojenoj praksi.

Član 44.

Sudija je dužan da otpočne sa radom u zakazano vrijeme, a organizator da mu obezbijedi pravilan rad.

Jednom sudiji se mogu dodijeliti najviše dva sudijska pripravnika, odnosno sudija-stažera, koji rade isključivo prema uputstvu sudije.

Sudija i pripravnici, odnosno stažeri, ni u kom slučaju neće obavljati poslove koji nisu u direktnoj vezi sa ocjenjivanjem.

Organizator je dužan da obezbijedi kancelariju izložbe gde će izlagači ovjeravati ocjene svojih pasa.

Član 45.

Kinološki savez Crne Gore imenuje samo jednog delegata za svaku manifestaciju koji mora biti upisan u katalog izložbe.

Član 46.

Rad sudija počinje ocjenjivanjem prema redosledu u katalogu.

Član 47.

Ako jednu rasu (ili više varijeteta i sl.) ocjenjuje dva ili više sudija, a prilikom dodjeljivanja naimenovanja, počasnih naziva i kandidatura (za razred za koji su zajednički radili) odlučivaće komisijski.

Član 48.

U toku izložbenog dana sudija može ocjeniti najviše 80 pasa.

Član 49.

Odluke sudija o ocjenama obavezno odgovaraju merilima i kriterijima utvrđenim u Pravilniku KSCG o stručnom radu.

Kandidatura CAC - MNE dodjeljuje se najljepšem psu u razredu, koji je dobio ocjenu "odličan", pod uslovom da nema vidljivih mana, a ima izuzetne odlike.

Član 50.

Sudija nije dužan da izlagačima daje usmeno obrazloženje svoje ocjene, jer se ono nalazi u pismenom opisu (formular ocjene), osim u slučaju ocjene "nedovoljan".

Poželjno je da sudija ukratko usmeno obrazloži svoju odluku o proglašenju CAC, R.CAC i JCAC ako zainteresovani izlagač to traži.

Član 51.

Svaka odluka sudije je konačna i prigovor na odluku sudije nije dozvoljen.

Naknadno provjeravanje sudijske odluke od drugih sudija ili jedne sudijske komisije je zabranjeno. Svaka neumjesna ili nepristojna kritika sudijine odluke ima za posledicu gubitak svih dodjeljenih ocjena, naslova i nagrada, kao i trenutno udaljavanje sa izložbe.

Disciplinska komisija će izreći mjeru isključenja na određeno vrijeme sa svih kasnijih priredbi. Prijavu podnosi i disciplinsku mjeru zahtjeva organizator i delegat KSCG.

Ako je nastala formalna greška prouzrokovana od organizatora, sudije ili nekog izlagača, oštećeni izlagač ima pravo protiv toga podneti prigovor. Prigovor protiv formalne greške mora biti podnjet na licu mjesta, na dan izložbe, pismeno delegatu KSCG. Kod svakog prigovora podnosilac mora položiti dvostruki iznos upisnine (prijavnine), koja pripada organizatoru ako prigovor bude odbijen. Odluku o prigovoru donosi delegat KSCG na licu mjesta, posle saslušanja svih učesnika na koje se prigovor odnosi.

Član 52.

Sve ocjenske liste moraju potpisati sudije, kao i prijedloge za CAC, R.CAC i JCAC sa pažnjom da njihovo ime bude čitljivo, da su dodjeljene kandidature na listi zabilježeni. Obavezno sudija pored potpisa mora da stavi svoj faksimil.

Ocjenske liste moraju biti razumljivo i logično sastavljene, dobro čitljive, po pravilu ispisane u 2 primjerka (za izlagača i za organizatora).

Član 53.

Za održavanje reda na izložbenom prostoru odgovoran je organizator.

Učesnici izložbe moraju se bezuslovno pridržavati uputstva i naloga za to ovlašćenih osoba koje moraju nositi odgovarajuće oznake. Osobe koje djeluju suprotno mogu biti isključene sa izložbe i pod određenim uslovima takođe i primjerno kažnjeni.

Član 54.

Ako dođe do nesuglasica između učesnika na izložbama odlučuje na licu mesta delegat KSCG.

Član 55.

Organizator odlučuje o načinu dodjeljivanja i uručivanja nagrada.

Član 56.

Na izložbama ne mogu učestvovati psi koji su ranije ocjenjeni ocjenom "nedovoljan". Sudija to neće proveravati, već će ocjenjivati sve pse koji su upisani u katalog.

Sudiji se neće podnositi rodovnik psa na uvid.

Sudiji se stavlja na raspolaganje spisak pasa koje tog izložbenog dana ocjenjuje (sa kataloškim brojevima), kao i obrazac u koji će upisivati sve pse kojima je dodjelio kandidate, nagrade i slično.

Član 57.

Organizator izložbe mora KSCG u roku od 15 dana posle održane izložbe dostaviti pismeni izvještaj o izložbi. Ovaj izvještaj mora sadržati:

- a) ocjenske rezultate u dva popunjena kataloga u kojima pored unijetih ocjena moraju biti navedeni i svi dodjeljeni naslovi i kandidature;
- b) broj prijavljenih pasa po katalogu i broj pasa koji su stvarno privedeni i ocjenjeni, koliko je od toga bilo iz naše zemlje, a koliko iz inostranstva i to po zemljama;
- c) poimenično spisak izgređenika članova kinološke organizacije protiv kojih podnosi tužbu Disciplinskoj komisiji KSCG

Član 58.

Organizator izložbe mora, najkasnije, u roku od petnaest dana od dana održane izložbe podmiriti sve obaveze prema KSCG i to:

- a) podmiriti obračun za dostavljene formulare, ocjenske liste ili druge obrasce;
- b) podmiriti dospjele doprinose u vezi održane izložbe;
- c) podmiriti eventualno ostale obaveze;

Organizator će isto podmiriti i sve obaveze prema KSCG koje proizilaze radi održane izložbe.

Član 59.

Ako je iz bilo kojih razloga održavanje spriječeno, organizator je dužan da otkáže izložbu.

Ako se izložba usled više sile ne bi mogla održati, organizacioni odbor je ovlašćen da nastale troškove pokrije iz sredstava uplaćenih od prijave.

Član 60.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o savezним izložbama sa uputstvom o sprovođenju, koji je donijela Skupština JKS 09.10.1992.u Herceg Novom.

Član 61.

Za donošenje službenih uputstava za sprovođenje i obavezna tumačenja ovog Pravilnika nadležan je isključivo Upravni odbor KSCG ili generalni sekretar.

Član 62.

Izmene i dopune ovog Pravilnika na osnovu člana 15. Statuta KSCG donosi UO KSCG.

Član 63.

Ovaj Pravilnik o nacionalnim izložbama stupa na snagu danom usvajanja od strane U.O. KSCG -20.06.2007., a primjenjivaće se od 27.06.2007. godine.

PRAVILNIK FCI ZA ODRŽAVANJE MEĐUNARODNIH IZLOŽBI PASA

Ovaj pravilnik dopunjuje Opšti pravilnik Međunarodne kinološke federacije i odnosi se samo na izložbe na kojima je dozvoljeno dodjeljivanje potvrde o kandidaturi za Međunarodnog šampiona u ljepoti (CACIB - nagrada za dodjeljivanje titule Međunarodnog šampiona ljepote).

FCI naplaćuje takse za ove manifestacije čiji iznos utvrđuje generalna skupština FCI. One se plaćaju kada FCI primi kataloge i spiskove rezultata (CACIB-RCACIB) i primjenjuju se na svakog psa koji se nalazi u katalogu. Takse se plaćaju i ako nagrada ne bude dodjeljena.

1. OPŠTE ODREDBE

Stalne članice federacija i udruženja FCI-a mogu svake godine da organizuju onoliko CACIB izložbi koliko žele. Stalne članice su dužni da organizuju najmanje jednu CACIB izložbu godišnje.

Nacionalne kinološke organizacije su isključivo nadležne da odrede izložbe na kojima će CACIB biti dodjeljen.

FCI sastavlja i objavljuje kalendar izložbi za CACIB.

Izložbe na kojima FCI dozvoljava dodjeljivanje CACIB-a obavezno imaju sledeći naziv:

“Međunarodna izložba pasa na kojoj se dodjeljuje kandidatura CACIB FCI”.

Logo FCI-a obavezno mora stajati na katalogu izložbi na kojima se organizuju takmičenja za CACIB. Na katalogu se pored toga takođe mora nalaziti naziv:

“Međunarodna kinološka federacija”.

2. ZAHTJEVI

Zahtjevi za dozvolu za dodjeljivanje CACIB-a tokom međunarodnih izložbi treba da stignu u Generalni sekretarijat FCI-ija najkasnije 12 mjeseci prije održavanja manifestacije ili najranije četiri kalendarske godine prije događaja.

3. OGRANIČENJA

Samo će jedan CACIB biti dodjeljen po polu i rasi (prema nomenklaturi rasa FCI-a) i samo jedan CACIB može da se dodjeli istog dana na istom mestu.

CACIB izložba ne može da se održi istoga dana kada i svjetska izložba ili izložba sekcija, na istom kontinentu.

U slučaju poništenja izložbe, organizator je dužan da djelimično nadoknadi iznos za upis izlagačima koji su ga već bili uplatili.

FCI će odobriti organizovanje više CACIB izložbi samo pod uslovom da se te manifestacije održavaju na udaljenosti od najmanje 300 km najkraćim putem, odnosno u vazdušnoj liniji. Ukoliko je razdaljina manja od 300 km, dozvola će se izdati samo ako organizator koji je prvi podnio zahtjev pristane na organizovanje druge izložbe. U tom slučaju se preporučuje raspodjela grupa FCI-a (prema nomenklaturi rasa FCI-a) na odgovarajući način, uz vođenje računa o mjestima i danima izložbi.

Tokom CACIB izložbi, ako je moguće, u jednom danu treba da se ocjenjuje jedna rasa a rase iste grupe takođe treba da budu ocjenjivane u jednom danu. Ipak, ako se ukaže potreba iz organizacionih razloga, ocjenjivanje rasa iste grupe može se rasporediti na dva dana.

Na međunarodnim izložbama, odluke o dodjeljivanju CACIB-a donosi izvršni direktor FCI-a.

4. POSEBNI USLOVI – PRIJAVA PASA ZA TAKMIČENJE

Za vrijeme svake izložbe pasa, udobnost pasa mora da predstavlja PRIORITET.

Društva organizatora izložbi staraju se o tome da se izlažu samo one rase čiji je standard priznala FCI (kao definitivni ili privremeni) i koje su upisane u knjigu o porijeklu ili u aneks knjige o porijeklu zemlje članice FCI-a, ili zemlje koja nije članica ali čiju je knjigu ipak priznala FCI. Rase koje FCI nije priznala (ni kao definitivne ni privremene) jednako mogu da budu izlagane; ipak, u takvom slučaju, one moraju biti priznate na nacionalnom nivou a vlasnici takvih pasa moraju biti nosioci pedigrea koji je izdala organizacija članica ili partner pod ugovorom. S druge strane, ove rase treba izdvojeno da se objave u katalogu ("rase koje nije priznala FCI"). Za svakog od ovih pasa, FCI će naplatiti uobičajenu taksu. Ove rase ne mogu dobiti CACIB, ne mogu učestvovati na takmičenju za Najbolji u grupi i ne mogu polagati pravo ni na jednu titulu FCI-a.

Na svim CACIB izložbama, mora se neizostavno i obavezno poštovati važeća nomenklatura rasa FCI-a. Ukoliko se ovaj propis ne poštuje, FCI ima pravo da više ne dâ saglasnost za održavanje CACIB - međunarodnih izložbi.

FCI nomenklatura rasa pasa:

1. grupa: Pastirski psi i psi tjerači stoke (osim švajcarskih pastirskih pasa)
2. grupa: Psi tipa pinčer i šnauzer, molosi - planinski psi i švajcarski pastirski psi i druge rase
3. grupa Terijeri
4. grupa: Jazavičari
5. grupa: Špicevi i primitivni tip pasa
6. grupa: Goniči i tragači po krvi
7. grupa: Ptičari
8. grupa: Retriveri, cunjavci i psi za vodu
9. grupa: Psi za pratnju i razonodu
10. grupa: Hrtovi

Na CACIB izložbama koje imaju mali broj prijava, organizatori mogu da okupe grupe za ocjenu "najbolji u grupi" u počasnom ringu. Ovaj propis se ne primjenjuje na svjetske i izložbe sekcije.

U toku CACIB izložbi, osim naziva rase na jeziku zemlje organizatora, program i katalog takođe moraju da sadrže naziv rase na jeziku zemlje porijekla rase, ispisanu na jednom od četiri službena jezika FCI-a.

U katalogu mogu da budu objavljene samo titule međunarodnog i nacionalnog šampiona kada se dodjele kao i zvanične titule dobijene na svetskim i izložbama sekcije (pobjednik svjetske izložbe, pobjednik izložbe sekcije..., pobjednik svjetske izložbe – razreda mladih, pobjednik izložbe sekcije... razreda mladih).

Bolesni psi moraju da se isključe sa izložbi (privrijemeno bolesni ili zaraženi zaraznom bolešću), osakaćeni ili sa atrofijom testisa, kao i keruše koje doje ili su u pratnji svoje štenadi. Ženke u teranju mogu da učestvuju na izložbama osim ako pravilnici organizacionog komiteta to sprječavaju. Gluvi i slijepi psi ne mogu da se prijave za izložbu sa CACIB-om. Ukoliko vlasnik psa ne poštuje ovo pravilo i sudija otkrije da je životinja gluva ili slijepa, sudija je dužan da je isključi iz ringa.

Psi koji se ne nalaze u katalogu ne mogu da se ocjenjuju osim ako ta činjenica proističe iz problema za koji je odgovoran organizacioni komitet (problem štampe kataloga itd.), ako su prijave uredno popunjene i dostavljene organizatorima prije planiranog datuma zatvaranja i ako su iznosi za prijavu upisani na izvodu bankarskog računa organizacionog komiteta.

Psi sa kupiranim repom ili ušima treba da budu primljeni za izložbu i mora se voditi računa o važećim propisima u zemljama njihovog porijekla i u zemlji u kojoj se izložba održava. Ovi psi, bilo da imaju ili ne kupirane rep ili uši, moraju se ocjeniti bez diskriminacije i prema standardu priznate rase.

Zabranjeno je tretiranje krzna, kože ili nosa sa bilo čime što utiče na promjenu prirodne strukture, boje ili forme. Zabranjeno je pripremati psa u holu izložbe uz korišćenje određenih supstancija

ili ma kog materijala. Dozvoljena je samo upotreba češlja i četke. Takođe je zabranjeno ostaviti psa vezanog za toaletni sto duže nego što to zahtjeva njegovo pripremanje.

Mikročipovanje i tetovaže su dopuštene. Ako u zemlji u kojoj se izložba održava ne postoje čitači mikročipa, izlagač je dužan da ih sa sobom ponese.

Organizacioni komitet ima pravo da odbije učešće ma kog izlagača na izložbi.

5. RAZREDI PASA NA CACIB IZLOŽBAMA

Prijavljivanje psa istovrijemeno u dva razreda kao i zakašnjele prijave (posle datuma zatvaranja) nisu dozvoljeni. Ako je to uobičajeno u zemlji u kojoj se izložba za CACIB održava, druga takmičenja ili prateće izložbe mogu da se organizuju unutar istog ograđenog prostora, izvan zvanične manifestacije.

Na CACIB izložbama pod patronatom FCI-a, dozvoljeni su samo sledeći razredi pasa:

a) Razredi koji konkurišu za CACIB

Intermedija (obavezno od 15 do 24 mjeseca)

Razred zrelih (obavezno od 15 mjeseci)

Razred radnih (obavezno od 15 mjeseci)

Razred šampiona (obavezno od 15 mjeseci)

Razred radnih

Za prijavu psa u Razred Radnih, uz obrazac za prijavu za izložbu neizostavno priložiti kopiju (obaveznog) sertifikata FCI-a na kome će biti potvrđeno da je pas sa svim pojedinostima stvarno uspješno prošao na ispitu– tu potvrdu izdaje nacionalno kinološko udruženje zemlje u kojoj je stalno boravište vlasnika psa. U razredu radnih mogu

da se upišu samo one rase koje se nalaze na popisu radnih rasa u nomenklaturi FCI-a, pri čemu treba voditi računa o izuzecima koji su dozvoljeni za neke rase pojedinih zemalja

Razred šampiona

Za prijavu psa u Razred Šampiona, jedna od sledećih titula neizostavno je morala biti dodjeljena najkasnije na dan zvaničnog zaključenja prijave za takmičenje. Uz obrazac za prijavu priključuje se kopija potvrde te dodjeljene titule.

- Titula Međunarodni šampion FCI-a u ljepoti
- Titula Nacionalni šampion u ljepoti (dobijena sa najmanje dve nagrade u istoj zemlji članici FCI-ija)
- Titule Nacionalni šampion u ljepoti zemlje koja nije članica FCI-a mogu da se se prihvate.

Po završenom štampanju kataloga, zabranjeno je prebacivanje psa iz jednog razreda u drugi izuzev ako je problem nastao zbog štamparske greške.

b) Razredi koje ne dolaze u obzir za CACIB

Razred beba	(do 6 mjeseci, fakultativno)
Razred najmlađih	(od 6 do 9 mjeseci, fakultativno)
Razred mladih	(od 9 do 18 mjeseci, obavezno)
Razred veterana	(počev od 8 godina, obavezno)

c) Fakultativni razredi/takmičenja

Za prijavu psa u ove razrede/takmičenja, svaki pas ponaosob obavezno mora da bude ocjenjen pozitivnom ocjenom u nekom od zvaničnih razreda.

Razred parova: jedan mužjak i jedna ženka iste rase i istog varijeteta koji pripadaju istom vlasniku.

Razred/takmičenje odgajivačkih grupa: najmanje tri, a najviše

pet primjeraka iste rase i istog varijeteta, bez obzira na pol, koje je odgajilo jedno lice (iz iste odgajivačnice) čak i ako to lice nije vlasnik.

Razred/takmičenje potomaka (progeny) više takmičara jednog odgajivača: mužjak ili ženka u pratnji najmanje tri do najviše pet svoje štenadi (u prvom koljenu, to jest sinova/ćerki)

Ovi fakultativni razredi/takmičenja prvenstveno bi trebalo da se održavaju u ringovima u kojima se ocjenjuju rase.

6. OCJENE I RAZVRSTAVANJE

Ocjene koje sudije dodjele moraju da odgovaraju sledećim definicijama:

ODLIČAN - treba da se dodjeli samo onom psu koji je veoma blizu idealnom standardu rase, koji pokazuje savršenu kondiciju, odaje utisak harmonične cjeline i uravnoteženi temperament, koji je "klasa" i čije je ponašanje sjajno. Nadmoćnost ovih kvaliteta u odnosu na rasu dopušta da se zanemare neke manje nesavršenosti uz prisustvo tipičnih odlika pola.

VRLO DOBAR - dodjeljuje se samo psu koji ima savršene odlike svoje vrste, čije su proporcije uravnotežene a kondicija pravilna. Biće mu tolerisani neki lakši nedostaci ali ne i morfološki. Ova ocjena se dodjeljuje samo kvalitetnom psu.

DOBAR - dodjeljuje se psu sa rasnim karakteristikama ali koji pokazuje nedostatke, pod uslovom da oni nisu radikalni.

DOVOLJAN - dodjeljuje se psu sa dovoljno izraženim rasnim karakteristikama, bez očitih kvaliteta ili bez optimalne kondicije.

ISKLUČEN (diskvalifikovan) - dodjeljuje se psu koji ne odgovara vrsti propisanoj standardom rase, koji ispoljava ponašanje koje je očito suprotno standardu, ili je ponašanje agresivno, uočljivi su anomalija testisa, nedostatak zuba ili nedostaci na nivou vilice; boja dlake ili krzna psa nije savršena, ili pas pokazuje znake albinizma.

Ova ocjena se jednako primenjuje na psa koji ima toliko malo rasnih karakteristika, da mu je zdravlje u opasnosti. Ova ocjena može da se dodjeli i psu koji pokazuje znake eliminacije prema definiciji rasnih standarda.

Psi koji ne mogu da polažu pravo na neku od dolje navedenih karakteristika neće moći da ostanu u ringu i dobiće sledeću ocjenu:

NE MOŽE DA SE OCJENI: ova ocjena se dodjeljuje psu koji nije pokretan, neprestano skače na svog izlagača ili pokušava da napusti ring, onemogućavajući tako bilo kakvo ocjenjivanje pokreta i hoda. Primjenjuje se i na psa koji odbija pregled sudije, onemogućavajući ocjenu zuba, anatomije i strukture, repa ili testisa. Ovde spadaju takođe psi kod kojih sudija otkrije tragove operacija ili tretmana čiji je cilj prevara. Ova ocjena važi i kada sudija ima jake razloge da misli da su operacije bile vršene s ciljem korekcije prvobitne kondicije psa ili njegovih odlika (kapci, uši, rep). Razlog zašto je pas dobio ovu ocjenu mora da se navede u izvještaju sudije.

Četiri najbolja psa iz svakog razreda biće razvrstani ukoliko je njihova najmanja dobijena ocjena "VRLO DOBAR".

7. TITULE I NAGRADE

CACIB: Kandidatura za Međunarodni šampionat ljepote FCI-a (*Certificat d' Aptitude au Championnat International de Beauté de la FCI*)

Za dodjelu CACIB-a u obzir dolaze samo oni psi koji su dobili nagradu "Prvi odličan". CACIB može da se dodjeli samo ako se pas o kome se radi smatra za vrhunski kvalitetnog. Dodjeljivanje CACIB-a nije automatski i obavezno vezano za dobijanje nagrade "Prvi odličan".

Rezervni CACIB (RCACIB) dodjeljuje se drugom najboljem psu koji je dobio nagradu "Odličan". Dodjeljivanje rezervnog CACIB-a ipak nije obavezno.

Sudija dodjeljuje CACIB i rezervne CACIB-e na osnovu kvaliteta pasa, ne uzimajući u obzir da li ti psi ispunjavaju ili ne kriterijume starosti ili upisa u knjige o porijeklu koje je priznao FCI.

CAC (Kandidatura za nacionalni šampionat u ljepoti - *Certificat d'Aptitude au Championnat*) je nacionalna nagrada čije dodjeljivanje zavisi od nacionalnih kinoloških organizacija. Ove organizacije su dužne da odlučuju kojim će razredima i kojim psima ova kandidatura biti dodjeljena. Dobijanje CAC-a omogućuje dobijanje titule nacionalnog šampiona.

Dodjeljivanje svih nagrada, uključujući i CACIB, spada u nadležnost samo jednog sudije za svaki pol i svaku rasu. Sudija se unaprijed imenuje.

Pas i keruša koji su predloženi za CACIB, najbolji mladi mužjak i najbolja mlada ženka, pošto dobiju ocjenu "Prvi odličan" u razredu mladih, mužjak i ženka najbolji veterani, pošto dobiju ocjenu "Prvi odličan" u razredu veterana, konkurišu za titulu Najbolji u rasi.

I kada im nije dozvoljeno da konkurišu za CACIB, psi koji pripadaju rasama koje FCI nije definitivno priznala (budući da postoji status rasa koje su priznate privremeno), mogu da dobiju titulu Najbolji u rasi(Best Of Breed-**BOB**), Najbolji u grupi(Best Of Group-**BOG**) i Najbolji na izložbi(Best In Show-**BIS**).

Svako od dolje navedenih takmičenja:

Najbolji u grupi, Najbolji na izložbi, Najbolji u Odgajivačkim grupama, Grupa potomaka, Parovi, Najbolji veteran, Najbolji mladi pas, Najbolja beba i Junior Handling ocjenjivače samo sudija koji je unaprijed imenovan.

Za ova takmičenja mogu se pozivati samo one sudije koje pismenim putem ovlasti njihova nacionalna kinološka organizacija da mogu da ocjenjuju ove klase.

Sudije all-round zemalja članica udruženih u FCI mogu da sude, bez prethodne dozvole njihovih nacionalnih kinoloških organizacija,

sve rase i na svim takmičenjima, računajući i Najboljeg na izložbi i Najboljeg u grupi.

Sudije za pojedine FCI grupe, zemalja članica FCI, mogu da sude, bez prethodne dozvole njihovih nacionalnih kinoloških organizacija, sve rase grupa za koje su kvalifikovani, kao i takmičenje Najbolji u grupi za grupu ili grupe za koje su kvalifikovani. Takođe mogu da sude za Najboljeg na izložbi ako ih je za to ovlastila njihova nacionalna kinološka organizacija a organizacioni komitet odobrio to ovlašćenje.

8. DODJEIVANJE CACIB-a

Propozicije za CACIB sastavljaju imenovane sudije. Samo po odobrenju FCI-a može da se održi konačno dodjeljivanje.

FCI je nadležna da utvrdi da predloženi psi zadovoljavaju uslove propisane za odobrenje za CACIB.

Kartoni koji se uručuju izlagačima tokom izložbe potvrđuju da je pas nesumnjivo predložen za CACIB. Na tim kartonima mora da stoji natpis: "pod uslovom da je odobrila FCI".

Generalni sekretarijat FCI-a je dužan da obezbjedi da propozicije za CACIB bude pravilno sastavljene. Najkasnije tri mjeseca posle izložbe, organizatori su dužni da pošalju dvije kopije kataloga i spiskove pasa predloženih za CACIB i RCACIB Generalnom sekretarijatu FCI-a.

Ovi spiskovi sadrže sledeće podatke:

Broj kataloga, ime psa, knjigu porijekla (rodovna knjiga), broj upisa u knjigu porijekla, pol, rasu, varijetet, datum rođenja, ime vlasnika, ime sudije i razred u kojoj je CACIB dodjeljen.

Rase će biti imenovane prema nazivu njihove zemlje porijekla posle koga slijedi naziv koji se uobičajeno koristi u zemlji u kojoj se izložba održava.

Psi mužjaci i ženke treba odvojeno da budu upisani. Brojevi treba

da počinju od broja 1 i da se nižu neprekidno. U okviru iste rase, numeracija ne smije da se prekida.

Ako se pas ne nalazi na spisku rezultata (zbog nekog previda, na primer), karton sa propozicijama može da se prihvati ako se nijedan pas iste rase i pola više ne nalazi na spisku.

9. SUDIJE

Samo je zvaničan sudija ovlašćen da odlučuje o dodjeli CACIB-a, razvrstavanju i davanju ocjene. Stoga mu je u potpunosti zabranjeno da se sa bilo kime savjetuje. Iz organizacionih razloga, sudiji pomažu jedan sekretar i/ili jedan asistent u ringu i, ako je potrebno, jedan prevodilac. Pomenuti asistenti i sekretari treba da govore jedan od radnih jezika FCI-a, po volji sudije.

Sud i ocjenu rasa donose samo sudije koje su dobile dozvolu od svojih nacionalnih kinoloških udruženja za suđenje pomenutim rasama. Kada su u funkciji, sudije su dužne da sude isključivo i strogo prema standardu rase FCI-a na snazi u vrijeme održavanja izložbe.

Što se tiče presude za rasu ili rase i/ili finala koji se održava u počasnom ringu, sudija može da djeluje u stranoj zemlji samo pošto dobije pismenu dozvolu svog nacionalnog kinološkog udruženja prije otvaranja izložbe.

Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a mogu da djeluju na izložbama FCI-a samo ako je nacionalno kinološko udruženje kome pripadaju vezano ugovorom ili džentlmenskim dogovorom (*gentleman's agreement*) za FCI. Ove sudije mogu da djeluju na izložbama FCI-a ukoliko se njihovo ime stvarno nalazi na zvaničnom spisku sudija nacionalnog kinološkog udruženja.

Primenjuju se i sledeći propisi:

- a) Kada su pozvani da sude na izložbi FCI-a, sudije zemalja koje nisu članice FCI-ija dužne su da ispune standardni upitnik koji

izdaje FCI, koji će im biti poslat na vrijeme i koji su oni dužni da vrate, potpisan, radi odobrenja.

- b) Nacionalna kinološka organizacija zemlje u koju je sudija pozvan da sudi a koji potiče iz zemlje koja nije članica FCI-a, dužna je da provjeri tačnost informacija koje se nalaze u upitniku.
- c) Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-ija su dužne da u svim okolnostima poštuju standarde rase FCI-a kada djeluju na izložbama koje ona priznaje. Nacionalna kinološka organizacija koja ih poziva da sude dužna je da im znatno ranije prije izložbe pošalje standarde (FCI) rasa za koje su pozvani.
- d) Kada ove sudije djeluju na izložbama pod patronatom FCI-a, sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a, ili iz zemalja pridruženih članica, mogu da sude samo one rase koje je priznalo njihovo nacionalno kinološko udruženje.
- e) Sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a dužne su da se u potpunosti obavjeste o pravilniku o izložbama FCI-a kao i o svim drugim važnim pojedinostima u vezi sa postupkom i regulisanjem. Nacionalna kinološka organizacija zemlje u kojoj se održava izložba, dužna je da ovim sudijama ostavi ta obavještenja, u dovoljno povoljnom roku.

POZIVI ZA SUĐENJE

- a) Organizatori šalju sudiji pismeni poziv. Sudija je dužan da pismeno obavjesti organizatore da li prihvata poziv ili ne. On je dužan da uvek poštuje svoje obaveze, osim ako je spriječen iz nekog važnog razloga.
- b) Ako sudija nije u mogućnosti da poštuje svoje obaveze iz nekog važnog razloga, organizatori moraju o tome odmah da budu obavješteni telefonom, faksom, elektronskom poštom ili telegramom. Svoju spriječenost da sudi sudija potvrđuje pismom.
- c) Organizatori su takođe dužni da poštuju svoje obaveze i da vode računa o pozivima koje su poslali. Pozivi se mogu poništiti samo u slučaju više sile ili u sporazumu sa sudijom.

- d) Ako su organizatori prinuđeni da ponište manifestaciju, dužni su da nadoknade troškove koje su sudije već ugovorile. S druge strane, ako sudija iz svih drugih razloga, osim zbog više sile, ne može da plati svoje obaveze, dužan je da nadoknadi dodatne izdatke koji su već nastali.
- e) Sudijama se preporučuje da zaključe polisu osiguranja (ukidanje leta, nezgoda i slično) kada su pozvani da sude u inostranstvu.
- f) Sudija ne može da prijavi psa registrovanog na svoje ime za izložbu ako tom psu treba da se sudi istog dana kada i on djeluje na toj istoj izložbi.

Sudija ne smije da prikaže nijednog psa na izložbi onog dana kada sudi na toj istoj izložbi.

Ipak, partner sudije, član njegove bliže familije ili lice koje živi u istoj kući sa njim, mogu da prijave i prikažu jednog ili više pasa (ukoliko ovi nisu registrovani na sudijino ime), koji pripadaju jednoj rasi ili rasama kojima sudija ne sudi dana kada se psi prikazuju.

Psi koje prikaže sudija na međunarodnoj izložbi na kojoj ne djeluje kao sudija, moraju biti bilo iz njegove odgajivačnice, bilo njegovo vlasništvo ili suvlasništvo, ili njegovog partnera ili člana njegove bliže familije ili lica koje živi u istoj kući sa njim.

On ne može da sudi nijednom psu čiji je vlasnik, suvlasnik, čiju je kondiciju pripremio, čuvao kod sebe ili prodao u prethodnih šest mjeseci, na izložbi na kojoj djeluje. Isto važi za pse koji pripadaju partneru, njegovoj bližoj familiji ili bilo kom licu koje živi sa njim u istoj kući.

PRAVA SUDIJA

- a) Sudija mora biti dovoljno unaprijed obaviješten o rasama i broju pasa za koje će biti pozvan da sudi. Organizator je dužan da ta obavještenja pošalje sudiji, unaprijed i pismenim putem.
- b) Sudije mogu slobodno da prihvataju privatne dogovore sa

organizatorima izložbi. Ti sporazumi mogu se razlikovati od dolje navedenih. Ipak, ako se takvi dogovori ne zaključe, oni imaju pravo na dalje navedene povlastice.

Sudije koje odlaze na međunarodne izložbe FCI-ija izvan svoje zemlje boravka imaju sledeća prava:

- a) Organizatori izložbe, ili klub koji poziva, dužni su da se staraju o sudiji u skladu sa prethodnim dogovorom od trenutka njegovog dolaska u zemlju u kojoj će suditi pa do njegovog odlaska. U ovo se računa dan uoči izložbe i dan po završetku izložbe.
- b) Sudija uvijek mora biti smješten u najboljem objektu. Osim toga, ima pravo na obroke i na određenu sumu na ime džeparca (najmanje 25 evra) po danu suđenja.
- c) Svi troškovi puta, odnosno prevoza koji su uobičajeni za sudiju moraju biti plaćeni odmah po dolasku ili, prema prethodnom dogovoru, mogu biti unaprijed plaćeni.
- d) Organizatori izložbe dužni su da zaključe osiguranje na ime civilne odgovornosti.

Poželjno je da sudija i organizatori izložbe unaprijed zaključe finansijske aranžmane u vidu ugovora ili pismenog sporazuma. Taj ugovor obje strane moraju da poštuju.

Dogovori koji se tiču nadoknade sudijama zavise od pravilnika nacionalnih kinoloških organizacija gdje se izložbe održavaju.

ZADACI ORGANIZATORA

Sudija:

- ne može da razmatra katalog izložbe prije ili za vrijeme suđenja; znači da organizacioni komitet neće dostaviti sudiji katalog prije završetka izložbe;
- ne smije da puši u ringu za vrijeme suđenja po razredima;
- ne smije da uzima alkoholna pića dok je u ringu;
- nije mu dozvoljeno da ode na izložbu na kojoj djeluje u

svojstvu sudije, sa izlagačima koji mu pokazuju svoje pse tokom manifestacije. Organizatori ni u kom slučaju nemaju pravo da od lica koje će predstaviti psa na toj izložbi traže da kontrolišu sudiju pre nego što se suđenje ne obavi;

- ne treba nikako da stvara veze sa izlagačima ili da kod njih odsjeda ili da od njih finansijski zavisi ako pretpostavlja da će suditi njihovim psima. To može da čini tek po završetku izložbe i ukoliko je to unaprijed dogovoreno. Isto važi i za privatne sastanke sa izlagačima;
- broj pasa kojima sudi ne bi trebalo da bude veći od oko 20 na čas a po jednom danu taj broj može biti najviše 80 pasa ako nacionalna organizacija traži pojedinačan izvještaj o svakom psu. Ako se ne traži nikakav izvještaj, broj pasa kojima sudi ne bi trebalo da bude veći od 150 za jedan dan. Prethodnim sporazumom između sudije i nacionalne organizacije, ove brojke mogu neznatno da se povećaju ili smanje. Ako je broj pasa kojima se sudi 80 (sa izvještajem) ili 150, odnosno veći (bez izvještaja), sudija o tome treba da bude obavešten prilikom prijema poziva i dužan je da potvrdi svoju saglasnost;
- sudija odgovara za ring. Sekretar ringa je sa svoje strane odgovoran za organizacione probleme. Nijedna aktivnost ne može da se preduzme bez saglasnosti sudije.

Patuljaste i druge male rase pregledaju se na stolu koji nabavlja organizator.

10. SEKRETAR RINGA

Kao što je naprijed izneto, sudiji u njegovom radu u ringu uvek pomaže najmanje jedan sekretar ringa koga imenuje organizator izložbe.

Ovaj asistent treba da govori tečno jezik po izboru sudije - koji treba da bude jedan od četiri radna jezika FCI-a.

Sekretar ringa je dužan da dobro poznaje pravilnik o izložbama FCI-a kao i pravilnike o izložbama zemalja u kojima se održava izložba.

Sekretar ringa ima sledeća zaduženja:

- okuplja pse po razredima,
- proverava odsutne u svakom razredu,
- obavještava sudiju o svakoj promjeni izlagača ili o svakoj neispravnoj prijavi,
- piše izvještaj sudije kada to sudija od njega zatraži, na jeziku koji sudija odredi (vidjeti gore),
- organizuje sve administrativne poslove i dodjelu nagrada,
- slijedi sva sudijina uputstva.

11. ŽALBE

Sve odluke koje sudija donese u vezi sa ocjenama, nagradama i razvrstavanju, konačne su i protiv njih se ne može uložiti žalba.

Prihvataju se žalbe, koje se odnose na organizaciju izložbe i elemente primjenjene za donošenje ocjena, nagrada kao i za razvrstavanje, i one se ulažu odmah, u pisanom obliku; mora se položiti kaucija. Ako žalba nije opravdana, kaucija pripada organizatorima izložbe.

12. SANKCIJE

Nepoštovanje ovog pravilnika povlači disciplinske mjere. FCI može da zabrani okrivljenom organizacionom komitetu da dodjeljuje CACIB za vrijeme svojih međunarodnih izložbi u trajanju od jedne ili više godina. Generalni komitet FCI-a ima ovlašćenje da donosi takvu odluku pošto preduzme saslušanje (ili se savjetuje pismenim putem) organizatora. U poslednjoj instanci, može da se sazove Generalna skupština FCI-ija ako je uložena žalba na odluku Generalnog komiteta.

13. ZABRANA IZLAGANJA

Sve zemlje članice i partneri pod ugovorom sa FCI dužni su, u skladu sa svojim nacionalnim propisima, da objave spisak svih pasa i/ili izlagača koji imaju zabranu izlaganja.

Ove spiskove moraju da poštuju svi organizacioni komiteti.

14. PRIMJENA

Svi organizatori izložbi sa CACIB-om dužni su da se pridržavaju pravilnika i zakonodavstva zemlje u kojoj se manifestacija održava.

Po posebnoj žalbi, Generalni komitet FCI-a može da djeluje i donosi konačne odluke ukoliko izlagači, sudije FCI-a i organizatori međunarodnih izložbi ne budu poštovali pravilnik.

Ovakve odluke bi trebalo da doprinesu kredibilitetu međunarodnih izložbi FCI-a i da garantuju primjenu ovih pravilnika.

Aneks PRAVILNIKA O IZLOŽBAMA Međunarodne kinološke federacije (FCI)

Dopuna Pravilnika o svetskim izložbama i izložbama sekcije

UVOD

Na međunarodnoj izložbi čije je vrijeme i mjesto utvrdila Generalna skupština FCI-a, titula Pobjednika na Svjetskoj izložbi može da se dodjeli jedanput godišnje za sve rase koje je priznala FCI.

Na međunarodnoj izložbi čije vrijeme i mjesto utvrdi svaka sekcija, titula Pobjednika na Izložbi sekcije može da se dodjeli jedanput godišnje za sve rase koje je priznala FCI.

Na Svjetskoj izložbi ili Izložbi sekcije nema rezervnog pobjednika. Ove izložbe se organizuju striktno u skladu sa pravilnicima FCI-a.

Svjetske izložbe i izložbe sekcije mogu da organizuju samo članovi udruženi u FCI.

U vrijeme organizovanja Svjetske izložbe ili izložbe sekcije na jednom kontinentu, zabranjeno je organizovati druge izložbe za CACIB na tom istom kontinentu. Nezavisno od sekcije ili sekcija na kojima se te manifestacije održavaju, između Svjetske izložbe i izložbe sekcije mora da postoji razmak od najmanje 6 nedelja. Između Svjetske izložbe i izložbe sekcije koje se organizuju na istom kontinentu, mora postojati vremenski razmak od 3 mjeseca. Datum Svjetske izložbe ima prednost.

Nadoknada za prijavu na Svjetsku izložbu ili izložbu sekcije moraju biti jednake za sve izlagače. Izvjestan popust ipak može da se odobri kada su izlagači članovi nacionalne organizacije organizovali manifestaciju.

1. PRAVILNIK

Titule "Pobjednik na Svjetskoj izložbi" i "Pobjednik na izložbi sekcije..." dodjeljuju se mužjaku i ženki koji su predloženi za CACIB i najboljem mužjaku i najboljoj ženki za rase koje je FCI privrijemeno priznala (vidjeti: sekcija 7, Titule i nagrade Pravilnika o izložbama FCI-a), bez obzira na broj pasa koji su prijavljenu za datu rasu.

Titule "Pobjednik na Svjetskoj izložbi – Razred mladih" ili "Pobjednik na izložbi sekcije... – Razred mladih" biće dodjeljene najboljem mladom mužjaku i najboljoj mladoj ženki ako su dobili ocjenu "Prvi odličan".

Titule "Pobjednik na Svjetskoj izložbi - Razred veterana" ili "Pobjednik na izložbi sekcije... – Razred veterana" biće dodjeljene najboljem mužjaku veteranu i najboljoj ženki veteranu ako su dobili ocjenu "Prvi odličan".

Pas i keruša predloženi za CACIB, najbolji mladi mužjak i najbolja mlada ženka koji su dobili ocjenu "Prvi odličan" u Razredu mladih i najbolji veterani mužjak i ženka koji su dobili ocjenu " Prvi odličan" u Razredu veterana, takmiče se za titulu Najbolji u rasi.

Gornje titule kao i titula Najbolji u rasi dodjeljuje samo jedan sudija koji se unaprijed imenuje.

Svi psi treba da se ocjenjuju u skladu sa Pravilnikom o izložbama FCI-a. Izvještaj o donetoj ocjeni je fakultativan. On se sastavlja na jeziku zemlje organizatora ili na jednom od četiri radna jezika FCI-a. Organizatori mogu slobodno da odaberu vrstu obrasca koji će da koriste i odgovaraju za prevod. Organizatori su dužni da u programu izložbe najave da li je predviđeno ili ne dostavljanje izvještaja izlagačima.

Za svjetske i izložbe sekcija apsolutno je obavezna raspodjela po grupama, u skladu sa nomenklaturom rasa FCI-a. Svaka grupa FCI-a treba da bude ocjenjena u jednom danu.

Nema ocjene najboljeg u jednom danu. Svi "Najbolji u grupi"

takmiče se poslednjeg dana izložbe za titulu "Najbolji na izložbi".

Za vrijeme trajanja svih svjetskih izložbi, organizacioni komitet će održati "Takmičenje u poslušnosti".

2. PROSTORIJE I RINGOVI

Svjetske i izložbe sekcija moraju se organizovati u prostorijama koje odgovaraju takvoj vrsti manifestacije.

Svaki ring treba da bude dovoljno prostran da bi psi mogli da se ocjenjuju u statičnom položaju ali i da mogu bez napora da trče u ringu, u zavisnosti od veličine i broja pasa.

Organizatori svjetskih i izložbi sekcija dužni su da obezbede počasni ring dovoljno prostran da u njega stanu svi pozvani psi prema nomenklaturi rasa FCI-a.

Organizatori su dužni da svim izlagačima obezbede pristup počasnom ringu.

Ako su za vrijeme izložbe organizovane dodatne aktivnosti, one ne smiju da ometaju uspešno odvijanje izložbe.

Organizatori moraju da obezbede dovoljne zaštitne mere ako se izložba održava napolju.

3. SUDIJE

Sve sudije koje su pozvane da djeluju na svjetskoj ili izložbi sekcije moraju imati bogato iskustvo na velikim izložbama i sa rasama za koje su pozvane da sude. Sudije su dužne da podnesu dokaz o tom iskustvu.

Ocjene "Najbolji u grupi" i "Najbolji na izložbi" daje samo jedan sudija koji za to bude dobio dozvolu.

Za vrijeme trajanja svjetskih i izložbi sekcije, za titulu "Najbolji na izložbi" može da sudi samo jedan sudija all-round iz zemlje članice pridružene FCI-u. Takmičenja "Najbolji u grupi" mogu da sude samo sudije grupe iz zemlje članice pridružene FCI-iju, koji su kvalifikovani za grupu o kojoj se radi, ili sudije all-round iz zemalja članica pridruženih FCI-u.

Na svjetske i izložbe sekcije mora biti pozvan srazmerno sastavljen međunarodni žiri. Za svjetske izložbe biće pozvan najmanje jedan sudija za svaku sekciju. Kvalifikovane sudije iz zemalja koje nisu članice FCI-a mogu takođe da budu pozvane, u ograničenoj srazmeri, da sude prvenstveno rasama iz njihove zemlje porijekla. Žiri treba da bude tako sastavljen da većina njegovih članova bude iz zemalja članica FCI-a.

Rase koje se dodijele svakom sudiji moraju na jasan način da budu označene na programima.

Nacionalna kinološka udruženja zadužena za organizaciju svjetskih i izložbi sekcije biraju i angažuju sudije.

4. DELEGAT FCI-a

A. Generalni komitet FCI-a imenuje za svaku Svjetsku izložbu jednog zvaničnog delegata koji djeluje u svojstvu predstavnika FCI-a. Izvršni direktor FCI-a pomaže zvaničnom delegatu.

Za svaku izložbu sekcije, zainteresovana sekcija preporučuje jednog delegata Generalnom komitetu, koji o tome odlučuje.

B. Delegat FCI-a ima sledeće funkcije:

- a) pomaže i savjetuje klubove organizatore za vrijeme pripremanja izložbe;
- b) provjerava da li nacionalno kinološko udruženje zemlje organizatora poštuje sve pravilnike i specijalne odredbe FCI-a i da li se oni pravilno primjenjuju na izložbi;

- c) obavještava se o svim žalbama koje se podnose u toku izložbe i odnose se na kršenja pravilnika i specijalnih odredaba FCI-a;
- d) podnosi Generalnom komitetu FCI-a potpun pismeni izvještaj o manifestaciji kao i sve primljene žalbe i, ako je potrebno, pomaže mu u rešavanju problema.

C. Ukoliko je zvaničan delegat u isto vrijeme član Generalnog komiteta FCI-a, predstavljaće ga na izložbi u slučaju da nijedan član Generalnog komiteta FCI-a ne bude prisutan.

D. Sve troškove putovanja zvaničnog delegata, smještaj i obroke snosi nacionalno kinološko udruženje koje organizuje manifestaciju.

Tekst na engleskom jeziku ima zakonsku snagu.

Ovaj pravilnik odobrio je Generalni komitet FCI-a u Parizu, aprila 2005. godine i stupiće na snagu 1. januara 2006. Odobrava se prelazni period u trajanju od dvije godine. Pravilnik neće moći da se izmjeni pre 1. januara 2011.

**MEĐUNARODNI PRAVILNIK
FCI O GAJENJU**

MEĐUNARODNI PRAVILNIK FCI O GAJENJU

PREAMBULA

1. Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa Međunarodnom kinološkom federacijom (FCI) dužni su da poštuju međunarodni pravilnik FCI o gajenju.

- Ovaj Pravilnik FCI o gajenju odnosi se neposredno na sve zemlje članice i partnere koji imaju ugovor sa FCI. Ovo znači da je gajenje dopušteno samo sa psima čiste rase, bez mana, savršenog zdravlja u pogledu funkcionalnosti i potomstva te koji su upisani u knjigu porijekla ili u registar čekanja koji je priznala FCI. S druge strane, oni moraju da zadovoljavaju uslove koje propisuju zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI.
- Za pse savršenog zdravlja u smislu potomstva mogu se smatrati samo oni psi koji imaju standardne karakteristike u pogledu rase, njene vrste i njenog temperamenta i nemaju nijedan bitan nasledni nedostatak koji bi bio opasan za njihovo potomstvo u funkcionalnom pogledu. Zbog toga zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI moraju voditi računa da standardi ne uključuju preterivanja u pogledu karakteristika koje mogu biti opasne po funkcionalnost pasa.
- Psi koji imaju diskvalifikacione nedostatke, na primer štetan temperament, gluvoću ili kongenitalno sljepilo, zečju gubicu, rascepljeno nepce, očigledne malformacije čeljusti ili izrazite zubne nedostatke, progresivnu atrofiju mrežnjače, psi koji pate od epilepsije, od skrivenih semenika (kriptohizam), koji imaju jedan semenik (monorhidija), albinizam, težak i utvrđen oblik displazije kukova ili psi čija boja dlake nije željena ne smiju da se koriste za gajenje.
- U pogledu "upravljanja" naslednim nedostacima kao što su displazija kukova ili progresivna atrofija mrežnjače, zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI moraju de vode

registar pasa koji imaju ova oboljenja, da se bore sa njima na sistematski način, da stalno beleže ostvarena poboljšanja i o tome obaveštavaju FCI na njen zahtjev.

- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI imaju pomoć Naučne komisije po pitanju procjene naslednih nedostataka. Komisija pomaže u borbi protiv ovih nedostataka i savjetuje zemlje članice i partnere koji imaju ugovor sa FCI. Ukoliko bi Komisija izradila i objavila spisak mera za borbu protiv ovih nedostataka, odmah po njegovom prihvatanju, Generalni komitet FCI trebalo bi da ga poštuje.
- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI uživaju potpunu nadležnost i odgovornost u pogledu gajenja. Pod ovim se podrazumevaju savjeti i smjernice koji se daju odgajivačima, kontrola postupaka gajenja koji se primenjuju i vođenje knjiga o porijeklu.
- Zemlje članice i partneri koji imaju ugovor sa FCI dužni su da izrade sopstvene pravilnike o gajenju, zasnovane na ovom pravilniku, u kojima će nabrojati postavljene ciljeve. Ovi pravilnici treba da vode računa, na odgovarajući način, o specifičnostima rada koji je svojstven za svaku pojedinu rasu.

Trgovci psima i odgajivači koji rade isključivo u komercijalne svrhe ne smiju se baviti gajenjem u zemlji članici ili zemlji partnera koje imaju ugovor sa FCI.

2. Uzajamna prava i obaveze vlasnika rasnog psa (priplodnjaka) ili keruše, po pravilu, su definisani nacionalnim zakonom, pravilnicima koje donose nacionalne kinološke organizacije ili njihovi klubovi ili uzgojna udruženja ili se određuju posebnim konvencijama. U slučaju da takvi pravilnici ne postoje, primjenjuje se Međunarodni pravilnik FCI o gajenju.

- Odgajivačima ili vlasnicima rasnih pasa preporučuje se da obavezno pismeno definišu uslove pod kojima će se vršiti parenje radi obezbeđenja potpuno jasne situacije u vezi sa finansijskim obavezama.

- “Vlasnik” psa je osoba koja je zakonito stekla životinju, stvarno je poseduje i to može da dokaže ovjerenom potvrdom o vlasništvu i priznatim/važećim pedigreom.
- “Imalac” ili “posednik” rasnog psa je ili vlasnik rasnog psa ili osoba koja je dobila dozvolu od vlasnika da tog psa koristi za parenja.

TROŠKOVI PREVOZA I ČUVANJA KERUŠE

3. Preporučuje se vlasniku keruše da je dovede ili da je uzme natrag bilo lično bilo putem posrednika koji je ličnost od poverenja. U slučaju kada keruša ostaje više dana kod vlasnika plemenjaka, svi troškovi kao što su hrana, smještaj, eventualna veterinarska njega kao i šteta koju keruša prouzrokuje u štenari ili u kući vlasnika plemenjaka padaju na teret vlasnika keruše. Troškove prevoza za vraćanje keruše snosi njen vlasnik.

ODGOVORNOST

4. U skladu sa zakonskim propisima koji su na snazi u različitim zemljama, odgovornom za štetu koju životinja može da prouzrokuje trećim licima, smatra se osoba koja u trenutku nastanka štete daje smještaj i brine se o pomenutoj životinji.

Vlasnik (ili imalac) plemenjaka dužan je da vodi računa o naprijed iznijetom prilikom zaključivanja ugovora o ličnom osiguranju kod odgovarajuće službe.

SMRT KERUŠE

5. U slučaju da keruša uquine u vrijeme boravka kod imaoča plemenjaka, on je obavezan da o svom trošku konstatuje smrt i uzrok smrti kod veterinara. On najhitnije obavještava vlasnika keruše o smrti i uzroku smrti keruše.

Ako vlasnik želi da vidi uginulu kerušu, ne smije biti odbijen u toj namjeri.

Ako je smrt keruše nastupila greškom imaoča plemenjaka, on je dužan da plati štetu i procjenat vlasniku keruše.

Ukoliko mu se ne može pripisati nijedna greška, vlasnik keruše je dužan da imaoču plemenjaka nadoknadi sve troškove u vezi sa smrću keruše.

IZBOR PLEMENJAKA

6. Imalac plemenjaka se obavezuje da će kerušu spariti samo sa onim plemenjakom koji je za to predviđen i ni sa jednim drugim.

U slučaju da plemenjak ne obavi parenje, keruša se sme spariti s drugim plemenjakom samo uz saglasnost vlasnika keruše.

U svakom slučaju zabranjuje se parenje keruše sa dva ili više plemenjaka u toku istog teranja.

SLUČAJNO PARENJE

7. Ukoliko se dogodi da plemenjak koji za to nije bio dogovoren slučajno izvrši parenje, imalac plemenjaka koji je primio kerušu na čuvanje kod sebe obavezan je da nadoknadi vlasniku keruše sve troškove prouzrokovane ovim pogrešnim parenjem.

Posle slučajnog parenja koje izvrši plemenjak koji za to nije bio izabran, zabranjeno je pristupiti novom parenju sa odabranim plemenjakom.

Imalac plemenjaka ni u kom slučaju nema pravo da za takvo sparivanje pretenduje na nametanje finansijskih obaveza vlasniku keruše.

POTVRDA O PARENJU

8. Imalac plemenjaka sačinjava pismenu potvrdu kojom potvrđuje da je parenje ispravno obavljeno. Svojim potpisom na dokumentu on potvrđuje da je bio očevidac parenja.

U slučaju da službe koje vode knjige porijekla, u zemlji u kojoj treba da se registruje leglo, propisuju određene specijalne obrasce, vlasnik keruše je dužan da ih nabavi, da ih pravilno popuni i da ih preda imaocu plemenjaka na potpisivanje.

Ova potvrda o parenju obavezno treba da sadrži sledeće podatke:

- a) Ime i registarski broj plemenjaka u knjizi porijekla.
- b) Ime i registarski broj keruše u knjizi porijekla.
- c) Ime i adresu imaoca/vlasnika plemenjaka.
- d) Ime i adresu vlasnika keruše u vrijeme parenja, eventualno datum kada je postao njen vlasnik.
- e) Mjesto i datum parenja.
- f) Potpis imaoca plemenjaka i vlasnika keruše.
- g) Ako službe koje vode knjige porijekla za registrovanje štenadi zahtijevaju ovjerenu fotokopiju pedigrea, vlasnik plemenjaka je dužan da besplatno nabavi ovaj dokument za vlasnika keruše.

NAKNADA ZA PARENJE

9. Preporučuje se vlasniku plemenjaka da potvrdu o parenju potpiše tek pošto mu se isplati unaprijed određena suma za parenje. Zadržavanje keruše na ime jamstva nipošto nije dozvoljeno.

10. Ukoliko plemenjak koji je bio dogovoren iz bilo kog razloga ne izvrši parenje ili ako keruša nije prihvatila da se pari, pa prema tome parenje efektivno nije ni obavljeno, vlasniku plemenjaka ipak ostaje pravo na naknadu predviđenu članom 2, ali on ne može da traži sumu koja je dogovorena za parenje.

11. Što se tiče potomstva plemenjaka, vlasnik plemenjaka nema pravo u odnosu na vlasnika keruše na drugu nadoknadu osim na onu koja je predviđena za parenje. Prema tome nema nikakvo pravo da sebi uzme štene.

Ako su se strane dogovorile za preuzimanje jednog šteneta na ime nadoknade za parenje, takav dogovor mora biti pismeno formulisan prije parenja. U takvom sporazumu neizostavno moraju da se preciziraju i poštuju sledeće tačke:

- a) vrijeme kada će vlasnik plemenjaka odabrati štene;
- b) vrijeme kada će štene biti predato vlasniku plemenjaka;
- c) vremenski period/rok u toku koga vlasnik plemenjaka ima neopozivo propisano pravo da odabere štene;
- d) vremenski period/rok u toku koga je pravo za preuzimanje odabranog šteneta neopozivo propisano;
- e) regulisanje troškova prevoza;
- f) posebni sporazumi za slučaj da keruša ošteni mrtvu štenad ili samo jedno živo štene, ili za slučaj da odabrano štene ugine pre predaje.

NEOPLOĐENA KERUŠA

12. Posle pravilno obavljenog parenja, smatra se da je plemenjak ispunio svoju obavezu i da su od tog trenutka ispunjeni uslovi za sticanje prava na dogovorenu naknadu.

Sve ovo ne predstavlja garanciju da je keruša skotna. Prepušta se vlasniku plemenjaka da procjeni, kada keruša nije oplodena, da li će zakazati novo besplatno parenje u toku sledećeg tjeranja keruše, ili će isplatiti deo nadoknade dobijene za parenje. Takav sporazum mora pismeno da se definiše ugovorom o parenju.

Dogovoreno pravo na besplatno parenje svakako i po pravilu se gasi smrću plemenjaka ili promenom njegovog imaooca ili smrću keruše.

Ukoliko je moguće dokazati (analizom sperme) da je plemenjak sterilan u trenutku parenja, vlasniku keruše moraju biti isplaćeni troškovi parenja.

VEŠTAČKO OSEMENJIVANJE

13. Veštačko osemenjivanje ne smije se primenjivati na pse koji se već nisu parili prirodnim putem. **U određenim slučajevima (ako samo plemenjak ili samo keruša nisu bili pareni prirodnim putem) nacionalna kinološka organizacija može dozvoliti izuzetak.**

U slučaju vještačkog osemenjivanja keruše, veterinar koji je sakupio spermu plemenjaka dužan je da ovjeri, putem potvrde, koja se dostavlja službi za vođenje knjige porijekla u koju štenad moraju biti upisana, da svježa ili zamrznuta sperma zaista potiče od plemenjaka koji je bio dogovoren. S druge strane, vlasnik plemenjaka dužan je da besplatno obezbijedi potvrde koje su predviđene u članu 7 (a - g) za vlasnika keruše.

Sve troškove nastale u vezi sa sakupljanjem sperme snosi vlasnik

keruše. Troškove osemenjivanja takođe snosi vlasnik keruše. Veterinar koji vrši osemenjivanje dužan je da potvrdi službama koje vode knjige porijekla da je keruša zaista osemenjena spermom koja potiče od plemenjaka koji je bio dogovoren za parenje.

Na toj potvrdi takođe treba da stoje mesto i datum osemenjivanja, ime i broj registracije keruše u knjizi porijekla kao i ime i adresa vlasnika keruše.

Vlasnik plemenjaka koji daje spermu dužan je da vlasniku keruše izda još i veterinarsku potvrdu, zvaničnu potvrdu o parenju.

USTUPANJE PRAVA GAJENJA

14. Po pravilu, vlasnik keruše u trenutku parenja smatra se odgajivačem legla.

Pravo na korišćenje keruše ili plemenjaka može da se prenese na treće lice putem zaključenog sporazuma.

Takav prenos prava u svim slučajevima mora pismeno da se potvrdi pre planiranog parenja.

Takav prenos prava gajenja, koji se pismeno utvrdi, mora blagovrijemeno da se prijavi nadležnoj službi za vođenje knjige porijekla i eventualno nadležnom udruženju za gajenje takve rase. On mora stajati uz prijavu legla.

U prenosu prava gajenja treba veoma precizno opisati prava i dužnosti obje ugovorne strane.

Treće lice koje stekne privrijemeno pravo gajenja keruše smatra se njenim vlasnikom, u smislu ovog pravilnika, od momenta parenja do trenutka odvajanja.

OSNOVNA PRAVILA

15. Štenad dva roditelja čiste rase sa pedigreeom koji priznaje FCI, koji nemaju nikakvu zabranu nacionalne kinološke organizacije, smatraju se psima čiste rase i mogu da dobiju pedigree koji priznaje FCI.

Po pravilu štenad treba da budu prodana privatnim licima i da im se izda eksportni pedigree na ime novog vlasnika.

16. Pedigrei koje priznaje FCI predstavljaju sertifikat kojim se potvrđuje tačnost podataka u vezi sa pomenutim parenjem, a ne sertifikat kojim se garantuje kvalitet psa.

REGISTRACIJA ŠTENADI U KNJIZI PORIJEKLA

17. Osim ako drugačije nije dogovoreno, smatra se da je osoba koja je kupila skotnu kerušu odgajivač legla.

18. Svaki pas koji je odgajen i upisan u zemlji članici ili u zemlji partnera koje imaju ugovor sa FCI mora imati identifikaciju koja se ne može zloupotrebiti; ta identifikacija mora stajati u pedigreu.

Leglo se po pravilu upisuje u knjigu porijekla zemlje u kojoj vlasnik keruše stalno boravi i štenad nose naziv njegove odgajivačnice. U slučaju kada se ne može utvrditi stalno mesto boravka, vlasnik keruše može da prijavi leglo u zemlji u kojoj je boravio u momentu parenja keruše. U tom slučaju sledeći uslovi moraju biti ispunjeni:

- Vlasnik mora da ispoštuje sve uslove gajenja koje je propisala kinološka organizacija zemlje u kojoj on boravi u momentu parenja
- Vlasnik mora da dostavi potvrdu koju mu izdaje nadležni organ zemlje u kojoj boravi da on u toj zemlji ima boravak od najmanje 6 mjeseci bez prekida

Ako su ispunjeni svi uslovi, nacionalna kinološka organizacija

zemlje u kojoj vlasnik živi u momentu parenja, štenad ošteњena na njenoj teritoriji upisuje u svoju knjigu porijekla, izdaje im pedigrea u koja je upisala naziv odgajivačnice vlasnika legla i adresu na kojoj on živi.

Tolerišu se izuzeci kod odgajivača rasnih pasa koji žive u zemlji u kojoj se ne vodi knjiga porijekla priznata od strane FCI a oni mogu da izvrše upis štenadi u knjigu porijekla koju je priznala FCI.

Sva štenad iz legla mora biti registrovana; ovo uključuje svu štenad koja postoji na dan zahtjeva za registraciju.

Pedigrei, koji su samo potvrda rođenja, izdaju se kao potvrda o spajanju roditelja. Obično se ženka pari samo sa jednim plemenjakom u toku jednog teranja. U slučaju odstupanja, nacionalna kinološka organizacija je u obavezi da, o trošku odgajivača, potvrdi spajanje roditelja (na osnovu DNK analize).

PRAVILNICI ZA GAJENJE ZEMALJA ČLANICA FCI

19. Pravilnici za gajenje zemalja članica i partnera koji imaju ugovor sa FCI mogu imati oštrije odredbe nego pravilnik FCI ali ni u kom slučaju ne mogu biti u suprotnosti sa njim.

ZAVRŠNE ODREDBE

20. Ovaj pravilnik zamjenjuje "Međunarodni uzgojni pravilnik iz Monaka" iz 1934. godine

U slučaju odstupanja u tumačenju, prvenstvo ima njemački tekst.

*Usvojila Generalna skupština FCI 11. i 12. juna 1979. godine u Bernu (Švajcarska).

**PRAVILNIK O
PRIPRAVNICIMA ZA
KINOLOŠKE SUDIJE**

PRAVILNIK O PRIPRAVNICIMA ZA KINOLOŠKE SUDIJE

Član 1.

Kandidat za sudijskog pripravnika može biti svaki član kinološkog društva koji najmanje dvije godine aktivno djeluje u okviru djelatnosti, a da za to ne prima nikakvu materijalnu nadoknadu.

Član 2.

Sudijski pripravnik može postati član kinološkog društva koji je napunio 18 godina i koji ima završenu srednju školu.

Član 3.

U molbi za sudijskog pripravnika moraju biti navedeni svi lični podaci molioca, pasmina ili pasminska grupa za koju prijavljuje staž, kao i vrsta ocjenjivanja - oblik ili rad. Uz molbu za sudijskog pripravnika mora biti priloženo i mišljenje matičnog društva o kandidatovom radu, o njegovoj zainteresovanosti za kinologiju kao i njegovim moralnim kvalitetima i podobnostima. Članovi kojima je izrečena disciplinska mera, ili se protiv njih vodi postupak, ne mogu biti pripravnici.

Nakon toga KSCG izdaje pripravničke potvrde.

Član 4.

Pripravnik može stažirati pri ocjenjivanju pasa tek kada posjeduje pripravničke potvrde koje mu je izdao KSCG.

Član 5.

Pripravnik je dužan da učestvuje na svim kinološkim priredbama

koje priređuje njegova matična organizacija - društvo. Mora se javiti na poziv za pomoć pri organizovanju i realizaciji priredbe koju vodi ili organizuje Savez ili njegovo matično društvo. Isto tako pripravnik se mora odazvati pozivu zbora sudija.

Član 6.

Pripravnički staž traje najmanje šest mjeseci, a najviše tri godine.

Član 7.

Pripravnik za ocjenjivanje oblika mora u vrijeme pripravničkog staža učestvovati na najmanje deset kinoloških manifestacija na kojima se ocjenjuje oblik pasa (smotre pasa, nacionalne izložbe, međunarodne izložbe).

Kandidat za ocjenjivanje rada pasa mora

- a) za službene pasmine: obučiti psa i sa njim položiti IPO-I i IPO-2. Takođe mora uzeti učešće na jednom međunarodnom takmičenju kao stažista i pet puta na IPO službenih pasa.
- b) za ocjenjivanje rada lovačkih pasa: pored stažiranja na pet ispita urođenih osobina ili utakmice pasa, mora svoga psa obučiti i izvesti na utakmicu na kojoj će osvojiti prvu ili drugu ocjenu.

Član 8.

Za obavljanje pripravničkog staža na željenoj manifestaciji pripravnik se blagovrijemeno prijavljuje organizatoru, a najmanje 15 dana prije održavanja iste.

Svaki pripravnik mora za uspješno stažiranje na manifestaciji samostalno ocjeniti tri psa.

Pri prijavljivanju za polaganje ispita za kinološkog sudiju, pripravnik je obavezan da dostavi ovjerene obavljene staževe kao i sertifikate sa IPO-1 i IPO-2, odnosno ocjensku listu za svog lovačkog psa.

Član 9.

Pripravnik kome je istekao trogodišnji staž, a u narednoj godini nije položio ispit, ne može se prijaviti za polaganje ispita za kinološkog sudiju već se mora ponovo prijaviti za pripravnika. I pri ponovnom prijavljivanju za pripravnika mora udovoljiti svim članovima ovog Pravilnika, kao i prvi put (molba sa potvrdom društva).

Član 10.

Pravilnik o sudijskim pripravicima je dopuna Pravilnika o stručnom radu Kinološkog saveza Crne Gore.

Pravilnik važi za sve pripravnike koji žele postati kinološke sudije - za ocjenjivanje oblika ili rada, lovačkih, sportskih i službenih pasa, na području djelovanja Kinološkog saveza Crne Gore.

Član 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivaće se 8 dana od dana usvajanja.

PROGRAM ISPITA ZA KINOLOŠKE SUDIJE

PROGRAM ISPITA ZA KINOLOŠKE SUDIJE

Ispit za kinološkog sudiju je javan.

Ispiti se planiraju u tekućoj godini za sledeću godinu, te posle prihvatanja termina po nadležnom organu prema Pravilniku o stručnom radu KSCG najmanje mjesec dana ranije datum, mjesto i vrijeme održavanja ispita.

Ispit se polaže tako da se postavljaju pitanja u usmenoj ili pismenoj formi.

Detaljniji program ispita, način ispitivanja u usmenoj ili pismenoj formi, donošenje testova ili usmenih pitanja, prihvatanje godišnjih rokova za ispite u nadležnosti je Upravnog odbora KSCG.

Na ispitu se mogu koristiti materijali u vidu crteža, fotografije, dijapozitivi, formulari, obrasci i slično.

A. OPŠTI DEO

1. Istorija kinologije, pravni i društveni propisi o kinologiji, zaštita prirode i čovjekove okoline:

- mišljenje i teorije o nastanku i pripitomljavanju psa, uloga i značaj psa u prošlosti, korišćenje psa u raznim vremenskim periodima, formiranje rasa, prve priredbe pasa, prve knjige o psima, pojava autohtonih rasa pasa;
- mesto psa u klasifikaciji životinja;
- vrline psa;
- pojam, razvoj i značaj kinologije;
- formiranje, prvih kinoloških organizacija u Crnoj Gori, nastanak FCI;

2. Pravilnici FCI i normativni akti KSCG:

- Važeći Statut Kinološkog saveza Crne Gore
- Pravilnik o stručnom radu KSCG,
- Pravilnik o nacionalnim izložbama,
- Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti KSCG,
- kinološka etika,
- Pravila i propisi o transportu pasa u zemlji, te u gradskom saobraćaju,
- Propisi o preventivnoj zaštiti pasa.

B. STRUČNI DIO

1. Anatomija i fiziologija psa:

- Osnovni pojmovi o sastavu i funkcijama pojedinih djelova tijela u pasa.
- Najvažniji organi i organski sistemi: koža, organi za kretanje, varenje, disanje, krvotok, mokraćni, polni, nervni sistem i čula.
- Polni ciklus kuja.

2. Bolesti pasa

- Štenećak, besnilo, tuberkuloza i druge,
- Šuga, demodikozna, ekcemi,
- askaridoza, ehinokokoza,
- bolesti uha, oka,
- prelomi kostiju, rahitis,
- oboljenja želuca i creva,

3. Najvažnija trovanja pasa:

- Strihnin, tomorin i dr.

4. Nasledna oboljenja pasa

- Kriptorhizam, hernija - kila,
- poremećaj u zubalu (nedostatak zuba),
- albinizam, riblje oko, displazija zglobova, kuka.

5. Biologija gajenja pasa

- Pripitomljavanje i odomaćivanje pasa,
- Prilagođavanje organizma uslovima života,
- Prirodna i vještačka selekcija,
- Pojam rase i diobe rasa,
- Metodi gajenja u čistoj krvi, linijski uzgoj i uzgoj u srodstvu, melioracijsko,
- Kondicija, konstitucija, temperament i ćud,
- Nasleđivanje boje, kvaliteta dlake i nekih morfoloških odlika u pasa,
- Odredjivanje starosti pasa.

6. Opisivanje pasa

- Opšti podaci za pse koji se ocjenjuju: pol, ime, broj upisa u Rodovnu knjigu (MNE) pasmina, datum štenjenja, boja dlake i oznake, podaci o roditeljima, ime odgajivača, ime vlasnika;
- procjena eksterijera glave, vrata, grebena, leđa, sapi, repa, grudnog koša, pojedinih regija prednjih i zadnjih nogu, procjenjivanje kvaliteta dlake;
- procjena hodova pasa;
- ispitivanje i procjenjivanje kondicije, konstitucije, temperamenta i ćudi.

7. Ishrana pasa

- Ishrana štenadi, kuja, odraslih pasa.

C. SPECIJALNI DEO

a) za oblik

1. Poznavanje rase koju kandidat polaže:

- opis eksterijera rase sa svim detaljima;
- osobine (svojstva) rase;
- upotreba.

2. Istorijat rase za koju se polaže ispit:

- postanak rase, izmene standarda oblika i rada od postanka rase do danas;
- raširenost rase u svijetu i kod nas.

3. Pravilnici i standardi koji su propisani od KSCG ili od strane FCI za oblik pasa za koje kandidat polaže ispit:

- propisani poslednji standardi FCI za rasu koju se polaže ispit;
- komentar o svim delovima standarda, sa poznavanjem mana koje umanjuju ocjenu, rangiranje mana i poznavanje diskvalifikacionih mana:

4. Sistem obuke pasa

- značaj i korist obučenog psa;
- koja je najbolja metoda obuke psa za rasu za koju se polaže ispit;
- koje se sve discipline ubrajaju u kućnu obuku psa i kako se izvodi kućna obuka.

b) za rad

1. Standardni propisi rase za koju se polaže ispit:

- poznavanje standarda rada rase, sekcije ili grupe rasa, gdje i kada su donijeti ti propisi;
- detaljni komentari propisanog standarda rada;
- poznavanje mana u radu rase, posebno diskvalifikacionih mana.

2. Istorijat pasmine, sekcije ili grupe rasa za koju se polaže ispit

- postanak rase, izmene rase u radu i obliku od postanka rase do danas;
- raširenost rase u svijetu i kod nas;

3. Pravilnici FCI i KSCG za rad pasa rase, sekcije ili grupe rasa za koju kandidat polaže ispit:

- Pravilnik KSCG za ispitivanje i ocjenjivanje rada za rase ili sekcije za koje se polaže ispit,
- Pravilnik FCI za ispitivanje i ocjenjivanje rada za rase za koje se polaže ispit,
- drugi pravilnici FCI i KSCG za ispitivanje i ocjenjivanje rada vezani za rad pasa ili sekcija za koju se polaže ispit.

4. Poznavanje disciplina koje su propisane pravilnicima za razna ispitivanja rada pasa, odnosno sekcija ili grupa rasa:

- detaljno poznavanje svih disciplina koje se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje rada pasa za koje se polaže ispit;
- način obučavanja psa za pojedine discipline;
- greške kod pojedinih disciplina koje utiču na pravilan rad, odnosno na ocjenu;
- greške zbog kojih se pas eliminiše iz daljeg ispitivanja i ocjenjivanja rada.

5. Sistem obuke psa (osnovna obuka i obuka u radu):

- značaj i koristi od obučenog psa;
- koliko i kakvih metoda ima za obuku psa;
- koje metode obuke je najbolje primjenjivati za rasu za koju se polaže ispit;
- koje se sve discipline obuke ubrajaju u kućnu obuku i kako se postižu;
- koje se sve discipline, osim kućne obuke, ubrajaju u kompletnu obuku, te kako se postiže uspjeh u pojedinim disciplinama i u kompletnoj obuci psa.

